

For Propaganda: This Number in Bundles of Five or More, Five Cents per Co

Volume 6

November, 1909

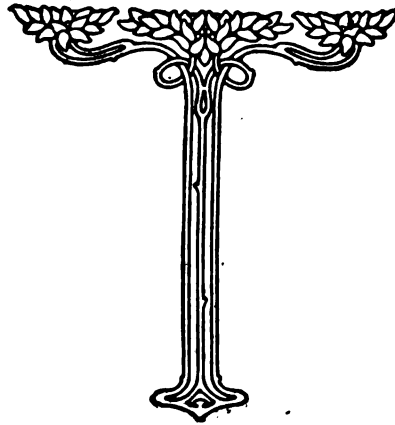
Number

Amerika Esperantisto

A Monthly Magazine of the
International Language

ESPERANTO

American Esperantist Company
700-714 East Fortieth Street
CHICAGO

Price, Ten Cents

Per Year, One Dolla

For Propaganda: This Number in Bundles of Five or More, Five Cents per Cop

For Propaganda: This Number in Bundles of Five or More, Five Cents per Copy

AMERIKA ESPERANTISTO

WITH WHICH IS COMBINED

THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL

Entered as Second-Class Matter October 1, 1907, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879

Direktoro **ARTHUR BAKER** Managing Editor

TERMS OF SUBSCRIPTION Per year in United States and Mexico, one dollar. In Canada, \$1.15. In other countries, \$1.25	KONDIĈOJ DE LA ABONO Jara Abono, spesniloj 2.05 en Usono kaj Meksiko. En Kanado, Sm. 2.30. En aliaj landoj, Sm. 2.55
ADVERTISING RATES Our rates are lower, in proportion to circulation, than those of any other Esperanto publication. Send for schedule.	PREZOJ DE REKLAMADO Proporcie al la disvendado, niaj prezoj estas pli malkaraj ol tiuj de iu alia esperantista eldonaĵo. Petu tarifkarton.

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY, 700-714 Fortieth St., CHICAGO

Propaganda Lectures

BY ARTHUR BAKER, editor of *Amerika Esperantisto*, who has just returned from the Esperanto Congress in Spain. Mr. Baker offers propaganda lectures only, for the purpose of organizing or promoting the interests of Esperanto clubs. Local committees are required to pay nothing but expenses—travel, local and hotel.

Average railway fare will be extremely low for towns east of the Mississippi which make engagements at once for November.

We hope to arrange a tour for western and coast towns at a maximum of \$15.00 expense for each lecture. Early correspondence is necessary to insure economical routing and dating.

Organize a Club in Your Town

The expenses of a lecture may be met by a hall collection, an admission fee, or by private subscription.

ADDRESS

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY

700-714 East Fortieth Street, CHICAGO, ILLINOIS

BOOK DEPARTMENT

Prices include postage. Terms, cash with order. Add ten cents for exchange on local checks. One-cent stamps accepted for small amounts. Write orders on separate sheet—apart from correspondence on other matters. Address all letters and make all remittances payable to AMERICAN ESPERANTIST COMPANY, 708-714 EAST FORTIETH STREET, CHICAGO.

THE AMERICAN ESPERANTO BOOK.

Extra Cloth Binding \$1.00
Limp Leather Pocket Edition 1.25
Ever since its publication in 1907, the sales of The American Esperanto Book have exceeded, in America, the combined sales of all Esperanto text-books, both domestic and imported. The Esperanto text and exercises are by Dr. Zamenhof, author of the language. The grammar and commentary are by Arthur Baker, written in the United States language, especially for Americans. The Esperanto-English vocabulary is very large and complete. The English-Esperanto contains several thousand selected English words with translation. Total, 320 pages.

COMBINATION PRICES.

Cloth Book and Magazine one year 1.50
Leather Book and Magazine one year 1.75
Magazine one year, Paper Book FREE 1.00
Cloth Book and Magazine six months 1.25
Leather Book and Magazine six months 1.50
Paper book and Magazine six months50

CLUB DISCOUNTS.

Cloth Book and Year Subscription (clubs of five) \$1.20
Leather Book and Year Subscription (clubs of five) 1.40
Paper Book and Year Subscription (clubs of five)75
Paper Book and six Months' Subscription (clubs of five)50
Cloth Book, five or more75
Leather Book, five or more 1.00

The rate indicated as applying to clubs of five applies to subsequent orders in any quantity from Esperanto club or bona fide subscription agent.

SPECIAL TERMS.

We supply "on sale" copies of the American Esperanto Book only, in cloth or paper binding only, to the proper officer of an Esperanto club, or to a responsible agent, remittance subject to sale; unsold copies to be returned at our demand, in good order, charges paid by shipper.

IMPORTED BOOKS.

We are the largest importers of Esperanto Books. We carry all the latest and best works of the world's leading publishers. Please do not ask us to secure old, out-of-print or rare books. Imported books are not sent "on sale"

under any circumstances. The prices quoted cover postage.

Abatejo de Westminster \$0.15
Advokato Patelin (Evrot)25
Angla Lingvo Sen Profesoro30
Aladin; au, La Mirinda Lampo20
Anatomia Vortaro45
Antaŭdiro (Stewart)20
Aspazio (Svjentokovski—Leon Zamenhof)75
Avarulo (Moliere—Meyer)25
Aventuroj de la Kalifo (Cox)15
Bardell Kontraŭ Pickwick20
Brazilio (Backhauser)35
Bukedo (Lambert)65
Boks kaj Koks (Morton—Stewart)20
A one-act comedy for 2 men and 1 woman.

Chio, (a game)50

A set of fifty cards, each containing forty Esperanto words, with directions for playing a number of interesting games. By Winifred S. Stoner. Combines amusement with an excellent memory exercise. Printed on playing-card enameled bristol, round-cornered and packed in a neat carton.

Chu Li? (Dro. Vallienne) 1.20
Cikado che Formikoj20
Cox Grammar and Commentary 1.00

An exhaustive treatise, too elaborate for beginners, but should be in the hands of every writer, teacher and serious student. Cloth, 357 pages
A conversational method, by Edmond Privat.

Dictionnaire Esperanto-Francaise60
Diversajhoj (Lallemand kaj Beau)45
Don Juan (Moliere—Boirac)45
Du Mil Novaj Vortoj45
Dutch-Esperanto Text-Book25
Edzigho Malaranghita (Inglada)20
Elektitaj Fabeloj de La Fontaine25
Esperanto in Fifty Lessons50
Esperanto Teacher (Helen Fryer)25
Eneido (Virgilio—Vallienne)90
English-Esperanto Dictionary65

By O'Connor and Hayes (The large book is known as the Rhodes Dictionary). Contains about 12,000 common English words, with Esperanto translation; 200 pages, press-board cover.

Rhodes English-Esperanto Dictionary 2.00
Elektitaj Fabeloj de Fratoj Grimm55
Esperanto-English Dictionary (Motteau)65

The only such dictionary published; contains practically all Esperanto roots, with examples of applied suffixes.

Esperanta Sintakso (Fruitier)45
An international text-book, wholly in Esperanto.

Esperantaj Prozaĵoj (dudek verkistoj) ..	.75	nine other, same series and price,	
Esperantista Poshkalendaro (M. & B.)...	.35	\$1.00; issued periodically.	
La Faraono (three volumes)	2.05	Muzika Terminaro (F. de Menil).....	.30
La Faraono (any one volume).....	.70	Nevo Kiel Onklo (Schiller—Stewart)....	.30
Frazaro45	Ordo de Diservo (Anglican Church).....	.20
First Reader (Lawrence)25	Pola Antologio (Kabe).....	.60
French-Esperanto Text-Book25	Polish Text-Book30
Dano-Norwegian Text-Book	1.00	Polish Word-Book25
Fundamento de Esperanto (Paper).....	.60	Pri Apendicito (Roberts-Besemer)10
Fundamento de Esperanto (Cloth).....	.90	Provo de Marista Terminaro50
Fundamento de Esperanto is the official basis of the language, containing the Ekzercaro of Zamenhof, with vocabular translated into French, English, Ger- man, Russian and Polish. The price of the five-language edition is quoted above. The book has also been adapted to other languages, each in a separate edition, as follows:		Poshlibro Internacia Por Aferistoj, Turis- toj, ktp.60
Fundamento de Esperanto (Greek).....	.50	Paghoj el Frandra Literaturo.....	.45
Fundamento de Esperanto (Italian).....	.50	Predikanto25
Fundamento de Esperanto (Spanish).....	.50	Primer of Esperanto (O'Connor).....	.10
Fundo de l' Mizero25	Prozo kaj Versoj (Vicente Inglada).....	.60
Fundamento Krestomatia (half-leather)...	1.50	Psalmaro75
Fundamento Krestomatia (paper).....	1.10	Pictorial Esperanto Course.....	.35
The standard literary style-book of Esperanto, commencing with simple ex- ercises and grading up to translations from the classics. Recommended to every Esperantist who desires to culti- vate good literary style.		Poshkalendaro (Fred)25
George Dandin (Moliere—Zamenhof)35	Rabistoj (Schiller—Zamenhof)65
Ifigenio en Taurido65	Rakontoj pri Feinoj (Perrault—Sarpy)...	.30
(Dresden Congress Play)		La Regho de la Montoj.....	1.05
Imenlago (Storm—Bader)25	Revizoro (Gogol—Zamenhof)50
Inter Blinduloj (Javal—Javal).....	.60	Rip Van Vinkl25
Internacia Krestomatia (Kabe).....	.40	Robinsono Kruso (Defoe—Krafft)50
Interrompita Kanto (Orzeszko—Kabe)...	.25	Rompantoj (Valjes)30
An Introduction to Esperanto10	Sentencoj de salomono (Zamenhof).....	.45
By Arthur Baker. Prepared especially for propaganda uses, and for persons who do not care to make a thorough study of the language. Fifteen copies, postpaid. \$1.00.		Shi Klinighas Por Venki50
Jeao de Knabinoj20	Standard Course (Bullen) paper25
Julio Cezaro (Lambert)60	Standard Course; same, in cloth.....	.50
Kantaro (Thirteen Songs for Quartet)...	.25	Standard Manual (Jelley), cloth, 50; paper	.35
La Kaprino de Sro. Seguin05	Sug la Negho (Porchat—Borel) paper35
Kastelo de Prelongo (Dro. Vallienne)....	1.20	Tria Kongreso50
LA KOLOMBA PREMIO (Dumas-Papot)20	Tri Unuaktaj Komedioj30
Part of La Deko Internacia; with nine others, issued periodically, same series and price, \$1.00.		Tutmonda Jarlibro Esperantista (1908)...	.60
Kolorigisto Aerveturanto15	Tutmonda Anekdotaro (Unua)10
Komercaj Leteroj (Berthelot kaj Lambert)	.20	Universala Vortaro (Zamenhof)30
Komerca Sekretario (Sudria)20	Unua Legolibro (Kabe)55
Komunista Manifesto (Marx—Baker)50	Unua Protestant Diservo15
Konkordanco de Ekzercaro (Wackrill)35	Ventego (Shakespeare—Motteau)75
Kondukanto kaj Antologio (Grabowski) ..	.60	Verdaj Fajreroj (Frenkel)30
Graded exercises, literature, etc.		Verkaro de Devjatnin60
Kristana Esperanta Kantareto20	Vivo de Jesuo (Renan—Gasse)70
Kurso Tutmonda Lau Natura Metodo...	.25	Virineto de la Maro (Zamenhof)45
Kvar Evangelioj (Laisney).....	.50	Vojagho Interne de Mia Chambró25
Libro de Humoroj75	Vollstandiges Lehrbuch der Esperanto ..	.45
Lauroj (prize articles from "La Revuo")..	.65	Worterbuch Deutsch-Esperanto75
Matematika Terminaro (Bricard).....	.25	Yiddish Text-Book (Brealer)25
Mistero de Doloro (Pujula y Valles).....	.60	ESPERANTO KEYS.	
A three-act Drama.		Foreign Languages, per copy, 2c; 100....	1.25
Monadologio (Liebniz—Boirac)20	Bohemian, French, German, Hungarian, Italian, Norwegian, Portuguese, Russian, Spanish.	
MOPSO DE LIA ONKLO (R. M. Chase)20	Keys in English, 2c each; in lots of 25 or more, each01
Part of La Deko Internacia; with		No better propaganda matter is printed Write a letter to your friends, in Es- peranto, enclosing a Key. He will be "tickled" to see how easily he can read it.	
		WHOLE OF ESPERANTO	
		Foreign Languages, per copy, postpaid..	.05
		Bohemian, French, German, Italian.	
		PROPAGANDA PAPER	
		Elements of Esperanto, 16-page pamphlet;	
		10 for 10c; 50 for 30c; 100.....	.50
		Grammar Propaganda Cards, 50 for 13c;	
		10025
		Troiseme Congres Universel	\$0.05
		Introduction to Esperanto10
		(Fifteen copies for \$1.00.)	

POST CARDS

Raising the Flag at Chaptauqua, two for05
 Group of Esperantists, two for05

MAGAZINES BOUND

Amerika Esperantisto, Volume 1 3-50

Volume 22, \$1.00; Volume 3, \$2.00

These volumes are nicely bound, stiff boards and cloth, gold side stamp. We are well supplied with Vol. 2, have a few of Vol. 3, and very few Vol. 1. Those who care to own a complete collection will do well to buy this year.

Esperanto Button10
 Celluloid with green star and words.
 Five or more, 5 cents each.

LA REVUO.

Sample copy, 15c; annual subscription . . . \$1.65

This monthly magazine, containing in each issue a translation by Dr. Zamenhof of some literary masterpiece, is probably the leading Esperanto magazine of the world. For the reason that we are general American agents for the firm, we accept subscriptions and single copy orders for this periodical. We prefer not to receive subscriptions for other foreign magazines. Unless otherwise ordered, Revuo subscriptions will begin with the January, 1909, number.

SONG-BOOKS AND MUSIC.

Sheet music is imported by us often through indirect sources and cannot be guaranteed in perfect condition. Sent postpaid in strong mailing tubes at prices quoted:

Himno al Zamenhof (Deshays) 35
 La Kanto de l'Cigno (F. de Menil) 35
 La Vojo (Deshays) 20
 Kushas Somero (F. de Menil) 35

Mi Audas Vin (L. Zamenhof-Harris)35
 Mi Audas Vin (F. de Menil) 35
 Birdoj Forflugu (Seyanaeve—Guivy)50
 Himno (Dombroviski—Guivy) 40
 Serenado (Butler—Bird) 35
 Esperanta Kristana Kantareto 20
 Kantaro (Thirteen songs for quartet) . . .25

NEW BOOKS.

Karlo.—It is often difficult to find a reader that is sufficiently easy to use with success in classwork or private study, immediately upon completion of the graded lessons and exercises of the textbook. The beginner wishes to add to his vocabulary for every-day usage, and to become accustomed to forming simple sentences with the words pertaining to every-day life. In order to do this, he wishes to find easy reading matter that will give him this class of words, as well as practice in the correct use of prepositions, and syntax in general. Consequently *Karlo*, an easy reader for the learning of Esperanto, by Edmond Privat, is a welcome addition to the list of legolibroj. Beginning with the entrance of *Karlo* upon this mundane sphere, the little book follows his career through childhood, school days, college life, and the entrance upon his profession as a physician. The family, home life, and friends of the youth are described, his experience with examinations, excursions, poetic effusions, and his finding of "Alice." While, as the author in his preface modestly remarks, the book is not a novel, it is a useful collection of twenty chapters of daily life, loosely connected by the general sense, and the continuity of personality, and sufficiently interesting to hold the reader. At the end of each chapter appear from ten to fifteen questions, based upon the subject matter of the chapter, for use in review practice and conversation. These serve as models for further questions, which the instructor may compose ad libitum. Forty-seven pages. Postpaid, 15 cents.

Weis CONCENTRATED FILING SYSTEMS

Nine different kinds of drawers are made for the Weis Desks and Weis Filing Cabinets shown here. You can combine in either just the ones you need—vertical letter files, document drawers, catalog files, card indexes, check files, etc. Your filing capacity is thus varied, yet compact. Solid Oak, Roller Bearings and Dust Proof Construction make these wonderful values, as your dealer will tell you. We will ship direct if he will not supply you.

WE PREPAY FREIGHT

at these prices, to all points in the U. S. east of Mont., Wyo., Colo., Okla. and Texas.

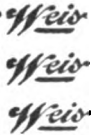
In these states and beyond add 15 per cent.

Four Drawer Vertical Letter File No. 421, for correspondence only, holds 20,000 letters, freight paid. \$13.25

Combination Vertical File and Card Index, No. 425 (15,000 letters and 8,000 cards), freight paid. \$16.75

Flat-Top Desk, No. 555, "A Complete Office on Legs," your choice of drawers, freight paid. \$22.00

Get Posted on these and other Weis Business Conveniences. See a dealer or a catalog. Let us send you some valuable hints for saving office space and time.

The Weis Mfg. Co., 147 Union St., Monroe, Mich.

trip to America. Probably not one in thirty speaks French, for they are not highly educated people.

Only the night before last a Bohemian said to me: "For the man to whom I cannot communicate my thoughts I am only an animal, and he can be only an animal to me." Here we see precisely that condition. The Frenchmen who control the embarking of the third-class passengers are wholly unable to communicate with them other than by gestures, pushes and yells.

But there are witnesses, other than the calendar, that this is the "twentieth century." Nearly every ship in the harbor carries apparatus for wireless telegraphy. Visible on the shore is a big poster announcing a contest of *flying-machines*. Many, many means of communication bind the nations to each other, and men with each other—but alas! not with all. Unfortunately, alongside the ability to exchange thoughts over a thousand miles of ocean exists the impossibility of making oneself understood by the man one can reach out and touch.

Now just look at that Turk! For some reason he wishes to leave the ship. Possibly he is seized of fright at the voyage, possibly he has forgotten something and would return at once on board; possibly he remembers—but why conjecture? It is wholly impossible for him to make known his thoughts to the officer of the deck. He can only show his desire to leave the ship, and the crew can only explain that it is forbidden, catching, pushing, struggling against him. In every detail exactly the same as with a captured beast!

And now the same thing with a young Greek. He struggles, he fights with his fists, but vainly. He calms down and argues eloquently with voice and hands. All in vain—nobody understands, and a French sailor insultingly makes a face at him. How very contemptible not to know the French language!

Telegraph without wires? Fly? Carry a floating hotel across the ocean? To conquer the earth, the sea, the air, but in spite of all to stand mute, bestial, uncomprehending and uncomprehended

tridek parolas france, ĉar ili ne estas alte edukitaj homoj.

Nur la nokton antaŭ hieraŭ unu bohemo diris al mi, "Por la homo al kiu mi ne povas komuniki la penson mi estas nur besto kaj li povas esti por mi nur besto." Jen ni vidas precize tiun staton. La francoj kiuj kontrolas la enŝipiĝon de la triaklasaj pasaĝeroj tute ne povas komuniki kun ili alimaniere ol per gestoj, puŝoj kaj blekovortoj.

Tamen, ekzistas krom la kalendaro atestantoj ke estas la dudeka centjaro. Preskaŭ ĉiu ŝipo en la haveno portas aparaton por senfadena telegrafado. Videbla sur la bordo estas granda bildo anoncanta konkurson de *flugmaŝinoj!* Multegaj interkomunikiloj interligas la naciojn unu kun la aliaj, kaj la homojn unu kun aliaj—sed bedaŭrinde ne kun ĉiuj. Domaĝe, la eblo facile kompreniĝi inter si-trans milmejoj da maro ekzistas apud la neblo kompreniĝi je homo, kiun oni tuŝas.

Jen, vidu tiun turkon! Pro ia motivo li volas forlasi la ŝipon. Eble li nur ektimas la vojaĝon, eble li ion forĝesis kaj volas tuj reveni sur ŝipon; eble li memoras—sed pro kio konjekti?—tute neeble estas al li komuniki siajn pensojn al la estro de la ferdeko. Li nur povas montri la deziron eliri el la ŝipo, kaj la ŝipanaro nur povas montri la malpermeson kaptante, puŝegante, baraktante lin. Tute, tute same kiel je kaptita besto!

Kaj jen la sama afero pri juna greko. Li baraktegas, li pugnobatas, sed vane. Li trankviliĝas kaj argumentadas elokvente per voĉo kaj manoj. Tute vane—neniu komprenas, kaj unu franca maristo insulte grimacas je li. Kiel malestiminde ne scii la francan lingvon!

Telegrafi sen fadenoj? Flugi? Transporti naĝantan hotelon trans la oceanon? Venki la teron, la maron, la aeron, sed malgraŭ ĉio stari muta, besta, nekomprenanta kaj nekomprenata apud simile

in the presence of a creature similarly human—that is “progress”!

The world needs a means of understanding between people born to different languages. Not until one nation has made a literary, commercial, industrial and political conquest of the world will one national language prevail, and history points out the difficulties in the way of such a conquest. Wouldn't an *international* language, used for *international purposes only*, leaving each national tongue to develop unhindered in its own field, be a great boon to humanity?

Undisputedly. But how can such a thing be realized?

First, by the invention of a language so simple that little study is necessary in order to read, write, speak and understand it; second, a world-wide propaganda by thousands of people to introduce this language and test it, followed by an international congress of governments to agree upon its official use.

The language already exists in Esperanto. “Simple, flexible, beautiful in sound, Esperanto represents the sole true solution of the problem of an international language.”

Esperanto has thousands of adepts and propagandists all over the world. In the language are published over eighty periodicals, hundreds of books and pamphlets. That it can be easily learned and is *wholly adequate* so far as reading, writing and printing are concerned is a fact attested by mountains of conclusive evidence available to any person who cares to investigate.

The statement that in the international congresses of Esperantists there is no difficulty whatever in understanding the spoken language, is affirmed by such high authorities as the *North American Review* and the *London Review of Reviews*, not to mention hundreds of journals less prominent. For the purpose of hearing Esperanto *spoken* by people of all nations, this magazine sent its editor, Arthur Baker, to the Fifth International Esperanto Congress at Barcelona, September 5 to 11. Mr. Baker presents in this number a report of what he actually saw and heard.

homa estaĵo—tio estas “la progreso”!

La mondo bezonas rimedon de interkompreno inter personoj naskitaj al malsamaj lingvoj. Ne ĝis kiam unu nacio estos farinta literaturan, komercan, industrian kaj politikan subpremon de la mondo povos regi unu nacia lingvo, kaj la historio montras la malfacilaĵojn kiuj baras la vojon al tia venko. Ĉu ne *internacia* lingvo, uzata *sole por internaciaj aferoj*, lasanta al ĉiu nacia lingvo kreski libere en sia kampo, estus grandega bono por la homaro?

Sendisputeble. Sed kiamaniere tia afero povus realiĝi?

Unue, per la elpensado de lingvo *tiel simpla* ke nemulte da studado necesas por legi, skribi, paroli kaj kompreni ĝin; due, tutmonda propagandado de miloj da homoj por enkonduki tiun lingvon kaj provi ĝin, sekvota de internacia kongreso de registaroj por interkonsenti pri ĝia oficiala uzado.

Tia lingvo jam ekzistas en Esperanto. “Simpla, fleksebla, belsona, vere internacia en siaj elementoj, Esperanto reprezentas la sole veran solvon de la problemo pri lingvo internacia.”

Esperanto havas milojn da adeptuloj kaj propagandistoj tra la tuta mondo. En la lingvo estas publikigataj plimultaj ol okdek ĵurnaloj, centoj da libroj kaj pamfletoj. Ke ĝi estas facile lernebla por legi, skribi kaj presi estas fakto atestata per monto da nedubelaj atestaĵoj atingebaj de iu persono kiu volas ekzameni la aferon.

La diro, ke en la internaciaj kongresoj de Esperantistoj estas nenia malfacileco kompreni la parolatan lingvon, estas certigata de tiaj altaj atestantoj kiel la *North American Review* kaj la de Londono *Review of Reviews*, se oni ne citas centojn da ĵurnaloj malpli konataj. Por la celo aŭdi Esperanton *parolata* de homoj de ĉiuj nacioj, *Amerika Esperantisto* sendis sian ĉefredaktoron, Arthur Baker, al la Kvina Internacia Kongreso Esperantista en Barcelona, Hispanujo, 5an ĝis 11an de Septembro. Sro. Baker prezentas en tiu ĉi numero raporton pri tio, kion li efektive aŭdis kaj vidis.

IN ESPERANTO LAND

EN ESPERANTUJO

There exists among Esperantists the custom of holding every year a world congress, not alone for the very great pleasure which this affords them, but also to give a practical and indisputable exhibition of the full utility and facility of the language. The congresses of the past were in Boulogne-sur-Mer (France), Geneva (Switzerland), Cambridge (England), and Dresden (Germany). There has just taken place in Barcelona (Spain) the Fifth International Congress. Any story of the Congress would be incomplete without a few words concerning the city, which in recent days has drawn on itself much attention because of the disturbances which have occurred there.

Barcelona is the largest city of Spain, having with its suburbs eight hundred thousand inhabitants. With its location on the shore of the Mediterranean it has, though in the same latitude as Chicago, a warm climate, so that the many palms along the avenues give it quite a tropical aspect. In the antique sections the streets are very narrow and dark, forming a strong contrast with the wide and beautiful boulevards which they call *Las Ramblas*. Electric lighting, an excellent system of street cars, and the absence of the terrible omnibuses of London and Paris make the town much like an American city, and one can without effort imagine himself in California.

The language of the province is Catalanian, but the government of Spain forces upon it the Castilian, and in the latter language are printed most of the papers, though the language of Catalonia also has its reviews and current literature. But on every hand is visible the interracial and interlingual conflict which Esperanto aims to abolish. The province is under the rule of a Captain General, whose force is called the *Guardia Civil*. Like the Captain General, they are Castilians, and bring on themselves the energetic and unanimous hatred of the people, who call them *Los Kosakos* ("Cossacks"). It was the *Guardia Civil*

Inter Esperantistoj ekzistas la kutimo teni ĉiujare tutmondan kongreson ne sole pro la grandega plezuro kiun tio donas al ili, sed ankaŭ por fari praktikan kaj nediskuteblan elmontrandon de la tuta utileco kaj facileco de la lingvo. La estintaj kongresoj estis en Boulogne-sur-Mer (Francujo), Genevo (Svisujo), Cambridge (Anglujo), kaj Dresden (Germanujo). Jus okazis en Barcelono (Hispanujo), la Kvina Internacia Kongreso. Rakonto pri la Kongreso ne estus plena sen kelkaj vortoj pri la urbo Barcelono, kiu dum lastaj tagoj tiris al si multan atenton pro la tieaj malpacoj.

Barcelono estas la plej granda urbo de Hispanujo, havanta kun siaj proksimaĵoj okcent milojn da loĝantoj. En ĝia loko ĉe la bordo de la Meza Maro ĝi havas, kvankam en sama latitudo kiel Chicago, sufiĉe varman klimaton, tiel ke la multaj palmoj laŭ la avenuoj donas al ĝi preskaŭ tropikan aspekton. En la antikvaj kvartaloj la stratoj estas tre mallarĝaj kaj mallumaj, farantaj fortan kontraston je la larĝaj kaj belegaj bulevardoj kiujn oni nomas *Las Ramblas*. Elektra lumigado, bonega sistemo de tramveturiloj kaj la neesto de la teruraj omnibusoj de Londono kaj Parizo similigas la urbon al iu amerika urbo, kaj oni povas sen peno imagi sin en Kalifornio.

La lingvo de la provinco estas Kataluna, sed la registaro de Hispanujo trudas al ĝi la Kastiljan, kaj en tiu lasta lingvo estas presata plejmulte la ĵurnaloj, kvankam la lingvo de Katalunujo havas ankaŭ siajn revuojn kaj nuntempan literaturon. Sed ĉiuflanke montriĝas la interrasa kaj interlingva konflikto kiun Esperanto celas forigi. La provinco estas sub la regado de unu Kapitano Generala, kies soldatoj estas nomataj la *Guardia Civil*. Kiel la kapitano mem, ili estas Kastiljoj, kaj tiras la si la fortan kaj unuaniman malamon de la popolo, kiu nomas ilin *Los Kosakos*. Estis la *Guardia Civil* kiu tiel energie kontraŭ-

which so energetically fought the mob during the disturbances of July; and, although those occurrences were sufficiently exaggerated by the foreign press, they strengthened the eternal hatred of the people for the *Guardia*, and during the Congress the hidden unrest was readily felt. On account of the war in Africa, the city was full of soldiers preparing for action, and besides those there were three or four different kinds of armed men, of which every Esperanto meeting had a guard. It was said that there exists still another body, the Catalanian militia, of which three regiments in rebellion were camped near the city.

On the whole, the military aspect of the place somewhat justified the fears of foreign Esperantists, especially Germans, Bohemians and Russians, and it was confidently asserted that if the disturbances had not occurred the number at the congress would have been doubled.

They had arranged a magnificent reception for Dr. Zamenhof, the author of Esperanto, and according to the original plan were to have met him at the station with a great military display. However, on account of the unpeaceful state of affairs this seemed to be unwise, and was dropped; but from the American viewpoint the reception seemed sufficiently formal and impressive. Luxurious carriages were provided, in which were seated Dr. Zamenhof, General Sebert, president of the Committee of Congresses, with Messrs. Pujula, Sabadell, Boirac, Bourlet, Mudie, Grabowski, Reed, Mybs and Chavet. Escorted by a company of cavalry, they visited the mayor, the president of the Catalanian Chamber of Deputies, the Captain General of the province, and the Governor. Every department of the government (and there are many in Spain) did all that was possible to honor Dr. Zamenhof and to show respect for Esperanto and the Esperantists. An especially affable speech was made by the president of the Chamber of Deputies, who so eloquently and touchingly pictured the woes originating in diversity of languages that all eyes filled with tears.

batalis la popolamason dum la malpacoj de Julio; kaj, kvankam tiuj okazaĵoj estis sufiĉe trograndigitaj de la fremdlandaj ĵurnaloj, ili plifortigis la ĉiaman malŝaton de la popolo por la *Guardia*, kaj dum la Esperantista Kongreso la kaŝata malpaco estis sufiĉe sentebla. Pro la milito en Afriko, la urbo estis plena je soldatoj pretiĝantaj por agado, kaj krom tiuj estis tri aŭ kvar specoj de armitaj viroj, el kiuj ĉiu Esperantista kunveno havis gvardion. Oni diris ke ekzistis ankoraŭ alia korpo, la milicio de Katalunujo, el kiu tri regimentoj ribelantaj estis en kampo apud la urbo.

Entute, la militista aspekto de la urbo iom pravigis la timojn de la fremdaj Esperantistoj, precipe germanoj, bohemoj kaj rusoj, kaj oni diris konfide ke se la malpacoj ne okazus la nombro da ĉeestantoj en la kongreso estus duobla.

Oni aranĝis grandiozan akcepton por Doktoro Zamenhof, aŭtoro de Esperanto, kaj laŭ la originala programo renkontus lin ĉe la stacidomo kun granda militista elmontrado. Tamen, pro la netrankvila stato de aferoj tio ŝajnis iom nesaga, kaj estis forlasita, sed el amerika vidpunkto la akcepto estis sufiĉe formala kaj impresa. Oni provizis luksajn veturilojn, en kiuj sidis Doktoro Zamenhof kaj Generalo Sebert, prezidanto de la Komitato de Kongresoj, kun Sroj. Pujula, Sabadell, Boirac, Bourlet, Mudie, Grabowski, Reed, Mybs kaj Chavet. Akompanataj de roto ĉevalista, ili vizitis la Urbestron, la Prezidanton de la Deputataro de Katalunujo, la Kapitanon Generalon de la provinco, kaj la Guberniestron. Ĉiu fako de la registaro (kaj estas multaj en Hispanujo) faris kiel eble plej multe for honori Dron. Zamenhof kaj montri amikecon kaj respekton al Esperanto kaj la Esperantistoj. Aparte afablan parolon faris la Prezidanto de la Deputataro, kiu tiel elokvente kaj kortuze priskribis la malfeliĉojn devenantajn el diverseco de lingvoj ke ĉiuj okuloj malsekiĝis.

Sunday, September 5.

The reception hall of the local committee was in the Palace of Fine Arts, and at an early hour it was filled with Esperantists who had come, worn out with the terrible railroad journey, to look for hotels and guides. They were assisted by the local committee and other Esperantists who, having arrived earlier, were already somewhat acquainted with the city. It soon became evident that in spite of all doubts and hindrances originating in the state of political affairs in Barcelona, the congress would be a success at least in point of numbers.

At twelve o'clock the great hall of the Palace was entirely filled with Esperantists and people of Barcelona who had come to see the reception of Dr. Zamenhof. The enthusiastic respect and goodwill with which the Esperantists always greet the "Master" is one of the strongest evidences of solidarity and unanimity in their ranks. It is a personal tribute and has none of the quality of adoration for "infallibility" of which some accuse the Esperantists. In this personal tribute there take part with equal enthusiasm even those who strongly disagree with the "Master" in important matters.

The entrance of Dr. Zamenhof was the signal for long and enthusiastic applause, which finished only when he signified a willingness to speak. At the end of the speech there was another explosion of enthusiasm, and accompanied by the military band the people sang "La Espero."

Afterwards they separated to attend the church services (in Esperanto) which took place in the Anglican church under the direction of Rev. J. C. Rust, and in the same language in one of the Catholic churches.

During the afternoon there was a game of foot-ball, which was attended by Dr. Zamenhof and many of the more eminent Esperantists. Many others took advantage of the occasion to see the characteristic Spanish sport, a bull-fight. It should be explained that this was a quite unofficial affair and that the majority of Catalonians do not approve it. The writer tried in vain to find afterwards a

Dimanĉon, 5'an de Septembro.

La Akceptejo de la loka komitato estis en la Palaco de Belaj Artoj, kaj je frua horo ĝi estis plena je Esperantistoj kiuj alvenis, lacegitaj de la terura vojaĝo vagonara, por serĉi hotelojn kaj kondukantojn. Helpis ilin la loka komitato kaj aliaj Esperantistoj kiuj, alvenintaj pli frue, jam iom konis la urbon. Baldaŭ evidentiĝis ke malgraŭ ĉiuj duboj kaj malhelpoj devenantaj el la stato de politikaj aferoj en Barcelono, la kongreso estos sukceso almenaŭ el la rilato de nombro.

Je la dekdua la granda aŭlo de la Palaco estis tute plena je Esperantistoj kaj Barcelonanoj kiuj venis por vidi la akcepton de Dro. Zamenhof. La entuziasma respekto kaj bonvolo per kio la Esperantistoj ĉiam salutas la "Majstron" estas unu el la plej fortaj atestoj de solidareco kaj unusenteco inter iliaj vicoj. Ĝi estas persona honorado kaj entute ne havas la kvaliton de adorado al neerarebleco pri kio kelkaj akuzas la Esperantistojn. En tiu persona honorado partoprenas kun egala entuziasmo eĉ tiuj kiuj forte malkonsentas kun la "Majstro" en gravaj aferoj.

La eniro de Dro. Zamenhof estis signalo por longa kaj entuziasmega aplaŭdado, kiu finiĝis nur kiam li montris konsenton fari paroladon. Je la fino de la parolado estis ree eksplodo de entuziasmo kaj akompanate de la militista bando oni kantis "La Espero."

Poste oni disiĝis por ĉeesti la ekleziajn ceremoniojn kiuj fariĝis per la lingvo Esperanto en la Angla preĝejo sub la direktado de Pastro J. C. Rust, kaj per la sama lingvo en unu el la katolikaj preĝejoj.

Dum la posttagmezo okazis ludo je piedpilko, kiun ĉeestis Dro. Zamenhof kaj multaj el la pli eminentaj Esperantistoj. Multaj aliaj profitis la okazon por vidi la karakterizan hispanan sporton, la bovobatalon. Oni devas klarigi ke ĝi tute ne estis oficiala afero kaj ke plimulte la katalunoj ne aprobas ĝin. Vane la rakontanto provis poste trovi

single non-Spanish person who either approved or enjoyed the sport.

Monday.

The official opening of the Congress! Thirteen hundred Esperantists, convened from all parts of the world, occupy the front seats, and behind and filling the long galleries are many friends and visitors who have not, however, joined the Congress. Earlier in the day the visitors from the various nations had convened and elected delegates who sat upon the platform—a sufficiently international body. Thundering applause greeted the entrance of the author of Esperanto, for the Esperantists see in him the personification of the idea, the “cause” which they so ardently love and for which they so constantly labor. After a long and very hearty exhibition of enthusiasm, the Congress was called to order and Dr. Mybs, of Altona-a-Main, Germany, President of the Fourth Congress at Dresden in 1908, opened the Fifth, transferring the presidency to Senor Frederick Pujula y Valles, who is a Barcelona lawyer, a Catalanian, and chief of the local committee; he greeted the people of the Congress in the name of Barcelona.

Now one begins actually to understand the sense and significance of *international language*. Among that great audience are people from all parts of the world—of many nationalities and of many languages. First, a German spoke—and all understood! Second, a Catalanian spoke—and all understood! And now arises a Polish Hebrew, the author of Esperanto. Intense silence reigns in the room while Dr. Lazaro Ludoviko Zamenhof, of Warsaw, Poland, inventor of the language, is speaking. Though he is not at all a ruler of the language, which he freely gave to mankind some years ago, the Esperantists see in Dr. Zamenhof their sole chief, and besides this leadership he is also one of the best writers in the language. He does not possess a strong voice nor an oratorical manner of speech, but everyone listens attentively to what he has to say.

unu nehispanon kiu aŭ aprobis aŭ ĝuis la sportaĉon.

Lundon.

La oficiala malfermo de la Kongreso! Mil tricent Esperantistoj, kunvenintaj el ĉiuj partoj de la mondo, sidas en la antaŭaj lokoj, kaj poste kaj plenigantaj la longajn galeriojn estas multaj amikoj kaj vizitantoj kiuj tamen ne aliĝis al la Kongreso. Pli frue la ĉeestantoj el la diversaj nacioj estis kunvenintaj kaj elektis delegitojn reprezentantajn kiuj sidas sur la estrado—sufiĉe internacia korpo. Tondrega aplaŭdado salutas la eniron de la aŭtoro de Esperanto, kvazaŭ la Esperantistoj vidas en li la personigon de la ideo, de la “afero” kiun ili tiel arde amas kaj por kiu ili tiel konstante laboras. Post longa kaj tre kora elmontrado de entuziasmo oni petas silenton kaj Dro. Mybs, el Altona-a-Main, Germanujo, prezidinto de la Kvara Kongreso ĉe Dresden en 1908, malfermas la Kvinan, transdonante la prezidantecon al Sro. Frederiko Pujula y Valles, advokato el Barcelono, kataluno, kaj ĉefo de la loka komitato, kiu salutas la kongresanojn je la nomo de Barcelono.

Nun oni komencas efektive kompreni la senton kaj signifon de *internacia lingvo*. Inter tiu granda aŭdantaro estas homoj el ĉiuj partoj de la mondo—el multaj naciecoj kaj de multaj lingvoj. Unue, parolas germano—kaj ĉiuj komprenas! Due, parolas kataluno—kaj ĉiuj komprenas! Kaj nun stariĝas pola hebreo, la aŭtoro de Esperanto. Silentego regas en la ĉambro dum Dro. Lazaro Ludoviko Zamenhof, el Varsovio, Polujo, elpensinto de la lingvo, parolas. Kvan-kam li tute ne estas reganto de la lingvo, kiun li tute libere donacis al la homaro antaŭ kelkaj jaroj, la Esperantistaro vidas en Dro. Zamenhof sian solan estron, kaj krom tiu estreco li estas ankaŭ unu el la plej bonaj verkistoj de la lingvo. Li ne havas fortan voĉon kaj tute ne la parolmanieron de oratoro, sed tamen ĉiuj zorge atentigas tion, kion li diras.

He is followed by the mayor of Barcelona, whose address of welcome is made in the Catalanian language, understood by several hundred visitors in the galleries of the Palace. Afterwards it is translated into Esperanto and warmly applauded by the Congress.

It is found that the governments of three countries are officially represented in the convention, and the delegates make addresses of greeting: For the United States, Prof. Reed; for Belgium, Dr. Van Schoor; for Norway, Mr. Schiebe.

People have said, theoretically, that an international language is an impossible thing because the people of different nations would pronounce it differently, making of it dialects not mutually comprehensible. But up to this moment one could not, by listening to the speakers, have said, "He is a German" or "That is an American" or "This man's native language is doubtless French." But let us wait; possibly only the experts have as yet spoken. Let us not be too easily convinced!

Now the delegates of Esperanto societies of different countries and different languages will make their salutatory speeches:

Dr. Josef Kubiček speaks for the Bohemians.

For the Belgians, Sro. Richardson.

British, Mr. Ellis.

Scotch, Mr. Wilson.

Gibraltar, Mr. Edwards.

Malta, Mr. Mudie.

Ireland, Rev. Parker.

Brazil, Senor Keating.

Finland, Sro. Van Frenckell.

France, M. Decourt.

For the Castilian language in Spain, Captain Perogordo.

Vascan language, Senor Allende.

Asturian language, Senor Braga.

Valencian, Senor Aguilar.

Catalonian, Senor Bremon y Masgran.

Holland, M. Vermaas.

Germany, Dr. Arnhold.

Hungary, Sro. Marich.

Italy, Signor Tellini.

Argentine Republic, Senor Albinano.

Poland, Prof. Grabowski.

Sekvis lin la urbestro de Barcelono, kies parolado de bonveno estis farata en la kataluna lingvo, komprenata de kelkcentoj da vizitantoj en la galerioj de la Palaco. Poste ĝi estis tradukita esperante kaj forte aplaŭdita de la kongresanoj.

Oni trovis ke la registaroj de tri nacioj estis oficiale reprezentataj en la kunveno, kaj la delegitoj faris salutajn parolojn: Por Usono, Prof. Reed; por Belgujo, Dro. Van Schoor; por Norvegujo, Sro. Schiebe.

Oni estas dirinta, teorie, ke internacia lingvo estas neebla afero pro tio, ke la personoj de la diversaj nacioj parolus ĝin malsame, farante dialektojn ne reciproke kompreneblajn. Sed ĝis nun oni ne povus, aŭskultante la parolantojn, diri "Tiu estas germano" aŭ "Tiu estas amerikano" aŭ "Ties nacia lingvo sendube estas la franca." Sed oni atendu—eble ĝis nun parolis nur la lertuloj. Oni ne konvinkigu tro facile!

Nun faros salutajn paroladojn la delegitoj de kelkaj esperantistaj societoj el diversaj landoj kaj malsamaj lingvoj:

Dro. Jozef Kubiček parolas por bohemoj.

Por belgoj, Sro. Richardson.

Britoj, Sro. Ellis.

Skotoj, Sro. Wilson.

Gibraltar, Sro. Edwards.

Irlando, Pastro Parker.

Malta, Sro. Mudie.

Brazilio, Sro. Joao Keating.

Finnlando, Sro. Van Frenckell.

Francujo, Sro. Decourt.

Por la Kastilja lingvo de Hispanujo, Kapitano Perogordo.

Vaska lingvo, Sro. Allende.

Asturia lingvo, Sro. Braga.

Valencia, Sro. Aguilar.

Kataluna, Sro. Bremon y Masgran.

Holando, Sro. Vermaas.

Germanujo, Dro. Arnhold.

Hungarujo, Sro. Marich.

Italujo, Sro. Tellini.

Argentino, Sro. Albinano.

Polujo, Prof. Grabowski.

Russia, Dr. Ostrovski.
 Samos, Dr. Stamatiades.
 Turkey, Sro. Gueron.
 United States, Prof. Reed, Mr. Baker.
 Sweden, Sro. Tiller.
 Dalmatia and Croatia, Sro. Ferri.
 Bosnia, Sro. Schwartz.

M. Vickers spoke for the Federation of Commercial and Industrial Societies of France.

Working Sessions.

As a matter of fact the international Esperanto congresses are essentially only festivals, and in most of their affairs they retain that character. However, as the Esperantists belong for the most part to that happy element of humanity for which labor is amusement and even amusement must have something of utility, they so intermix their work with pleasure that it is impossible to make a precise distinction. Among the working sessions of the Congress we can name the one which occurred Monday afternoon, the fifth of September. Methods for propaganda were discussed by Messrs. Mann and Mudie (Englishmen), Mr. Blaise and General Sebert (French), Sro. Privat (Swiss), and Senor Allendi (Spanish). Much interest was awakened by the proposition of the Esperanto club of Godesburg, Germany, to make of that city and district a general rendezvous for Esperantists. According to the plan of the Godesburgers, Esperantists who wish to spend their vacations among comrades of all nations need only to come to their city; and the degree to which they have elaborated the affair theoretically and practically shows that they "don't let the grass grow under their feet."

The Permanent Committee of Congresses gave notice that in a subsequent session there would be introduced the question of organizing the Esperantists into an international league, and this question was presented Thursday and Friday. Those who attended these meetings can never doubt that Esperanto is a spoken language. Imagine a political convention in which an important question is energetically, analytically and emotionally dealt with by speakers who

Rusujo, Dro. Ostrovski.
 Samos, Dro. Stamatiades.
 Turkujo, Sro. Gueron.
 Usono, Prof. Reed, Sro. Baker.
 Svedujo, Sro. Tiller.
 Dalmatujo kaj Kroatujo, Sro. Ferri.
 Bosnio, Sro. Schwartz.

Sro. Vickers parolis pro la Federacio de Komercaj kaj Industriaj Grupoj de Francujo.

Laboraj Kunsidoj.

Laŭfakte, la internaciaj kongresoj esperantistaj estas esence nur festoj, kaj la plimulto el iliaj aferoj havas festan karakteron. Tamen, ĉar la esperantistoj apartenas plejparte al tiu aro da feliĉuloj por kiuj la laboro estas amuzado kaj eĉ la amuzado devas porti utilecon, ili tiel intermiksas laboron kaj plezuron ke estas neeble fari precizan interdistingon. Inter la laboraj kunsidoj de la Kongreso oni povas nomi unu kiu okazis posttagmeze lundon, la 5an de Septembro. Metodoj por propagando estis preparolataj de Sroj. Mann kaj Mudie (angloj), Sro. Blaise kaj Generalo Sebert (francoj), Sro. Privat (sviso), kaj Sro. Allendi (hispano). Multe da intereso estis vekita per la propono farita de la esperantista klubo de Godesburg, Germanujo, laŭ kiu oni volas fari el tiu urbo kaj distrikto ĝeneralan rendevuon por esperantistoj. Laŭ la plano kaj espero de la Godesburganoj, ĉiuj esperantistoj kiu volas loĝadi dum sia libertempo inter samideanoj el ĉiuj nacioj, devos nur veni al ilia urbo, kaj la grado ĝis kiu ili ellaboris la aferon teorie kaj praktike elmontras ke ili "ne lasas la herbon kreski sub iliaj piedoj."

La Konstanta Komitato de la Kongresoj faris avizon ke en sekvonta kunsido oni pritraktos la demandon pri organizado de la Esperantistoj en internacian ligon, kaj tion oni efektive faris jaŭdon kaj vendredon. Tiuj kiuj ĉeestis tiujn kunsidojn tute neniam povos dubi ke Esperanto estas parolata lingvo. Imagu al vi politikan kunvenon en kiu grava demando estas energie, analize kaj emocie pritraktata de parolantoj kiuj parolas je la inspiro de la momento. Oni argu-

talk from the inspiration of the moment. They argue, they discuss; the present speaker smashes to smithereens the opinions of his predecessor, the president raps for order, seven men at once trying to get the floor—and everything runs on with the same liveliness and complete understanding as though there were only Americans and the American language, or only the Germans and the German language; but in fact there are people from all nations, speaking the language of no one nation.

That portly gentleman who tells us that an international organization is certainly needed, and supports his opinion by sentences rapidly and eloquently spoken, is the rector of a famous French university. The young man who follows him and proves that the Frenchman is wholly wrong and that organization is always a dangerous, untrustworthy affair, quite without value—is a London broker. The gentleman who is now convincing us that they both were wrong (and is doing it with fluent words in which no trace of nationality is detected)—he's a Russian physician. They examine the question from all viewpoints and discuss it from all national preconceptions—Italian, Bohemian, Russian, Swedish, Finnish, Polish, Hungarian, Liberal, Conservative—and seldom indeed could the listener, closing his eyes, tell by the pronunciation the nationality of the speaker.

In the end the convention decided (and it was the only important decision taken) to recommend to the national propaganda societies co-operation in the formation of an International Finance Committee, which is to provide funds for the expenses of the Language Committee. The national societies are to elect members for this committee, at the rate of one for every thousand members.

Lectures in Esperanto.

Two lectures in Esperanto were given during the Congress. Saturday night, September 4, Senor Joao Keating, of Brazil, lectured on that country in the Athenaeum hall, street Canuda. Although at that time the Esperantists had

mentas, oni diskutadas, parolanto frakasas la opiniojn de parolinto, la prezidanto ordonas sidiĝi, sep viroj samtempe petas permeson paroli—kaj ĉio fariĝis kun tia sama vigleco kaj tuta kompreno kvazaŭ estus nur amerikanoj kaj amerika lingvo, aŭ nur germanoj kaj germana lingvo—sed laŭfakte estas homoj el ĉiuj nacioj, parolantaj lingvon de neniu nacio.

Tiu dika sinjoro kiu diras al ni ke forta internacia organizo estas nepre bezonata, kaj subtenas sian opinion per frazoj rapide kaj elokvente parolataj—li estas rektoro de fama franca universitato. La juna homo kiu sekvas lin kaj provas al ni ke la franco tute eraras kaj ke organizo estas ĉiam danĝera, nefidinda afero, sufiĉe nevalora—li estas makleristo el Londono. La viro kiu nun konvinkas nin ke ili ambaŭ estis malpravaj (kaj faras ĝin per fluantaj vortoj en kiu nenia nacieco montriĝas)—li estas rusa kuracisto. Ili ekzamenas la demandon el ĉiuj vidpunktoj kaj diskutas ĝin laŭ ĉiuj naciaj antaŭkonceptoj—itala, hispana, bohema, rusa, sveda, svisa, finna, pola, hungara, liberala, konservativa,—kaj preskaŭ neniam la aŭskultanto, ferminte la okulojn, povus sciigi per aŭdado la naciecon de la parolanto.

En fino la kunveno decidis (kaj ĝi estis la sola grava decido farita) rekomendi al la naciaj propagandaj societoj kunlaboradon en la formigo de internacia financa komitato, kiu devos provizi kason por la elspezoj de la Lingva Komitato. La naciaj societoj devos elekti membrojn por tiu komitato, po unu komitatano por ĉiu mil societanoj.

Lekcioj en Esperanto.

Dum la kongreso fariĝis du lekcioj en la lingvo Esperanto. Sabaton nokte, la 4'an de Septembro, Sro. Joao Keating, el Brazilio, faris paroladon pri tiu lando en la Ateneo, straton Canuda'n. Kvankam je tiu nokto la kongresanoj ne estis ĉiuj

not all arrived, he had a good audience, which received much pleasure from his lecture. Wednesday night in the same hall Monsieur Louis Carlo, of Paris, gave an address on "Esperanto Among Printers"; a great many congress people were present and thoroughly attested the excellence of the language for lecture work.

Concerts.

Three nights were given to music. Sunday night there was a concert in the theater Romea, in which well-known lady singers raised their voices in testimony of the beauty of Esperanto for the art of song. Printed programs contained the words of all the songs, either written or translated into Esperanto by Sro. F. de Menil. That would be an excellent detail for concerts in any language, for very few are those praiseworthy cantatrices who can trill out the words clear enough for the hearer to understand whether they are singing about "fairy slippers" or "hairy flippers." The singers were Mlles. Marthe Prevost, Onia Fargas, Maria Brucker, and Mme. Decourt. They each sang alone.

Monday night in the same theater the Vagabond Club (a club founded at Cambridge, Congress of 1907, which requires of each member the talent to write, act, paint, or do something for public entertainment) gave a concert, at which with music and monologues they passed the time until a very late hour.

Tuesday night the "Schola Orpheonica" (School of Orpheus), an institution for popular instruction in singing, gave a grand concert to the Esperantists in the Palace of Fine Arts. The large room was entirely filled, and an excellent chorus of more than two hundred voices (mostly of young people) presented popular songs of the Catalan nation. The "Orpheonica" is one of the most famous singing clubs of Spain, and carries a large banner made of ribbons presented to it by the various societies before which it has sung. To this there was formally added a green ribbon with an inscription for the Esperanto Congress.

alvenintaj, li havis grandan aŭdantaron kiu ricevis multe da plezuro el lia tre interesa parolado. Merkredeon vespere en la sama ĉambrego Sro. Louis Carlo, el Parizo, faris paroladon pri "Esperanto Inter Preslaboristoj"; granda nombro da kongresanoj ĉeestis kaj bone atestis la tutan taŭgecon de la lingvo por lekcio.

Koncertoj.

Tri noktojn oni donis al muziko. Dimanĉon nokte okazis koncerto en la Teatro Romea, en kiu bonekonataj kantistinoj levis siajn voĉojn atestante la belsonecon de Esperanto por la kantarto. Presitaj programoj enhavis la vortojn de ĉiuj kantoj, aŭ esperantigitaj aŭ verkitaj de Sro. F. de Menil. Tio estus bonega detalo por koncertoj en iu ajn lingvo, ĉar tre malmultaj estas tiuj laŭdindaj kantistinoj kiuj povas eltrili vortojn sufiĉe klare ke la aŭskultanto povas kompreni ĉu ili kantas pri "homoj amitaj" aŭ "terpomoj frititaj." La kantistinoj estis Fraŭlinoj Marthe Prevost, Onia Fargas, Maria Brucker, kaj Sinjorino Decourt. Ĉiu kantis nur sole.

Lundon nokte en la sama teatro la Vagabonda Klubo Esperantista (klubo fondita en Cambridge, kongreson de 1907, kiu postulas de ĉiu ano la talenton verki, akti, pentri, aŭ fari ion ajn por publika amuzado) donis koncerton, je kiu per muziko kaj monologoj oni pasigis la tempon ĝis tre malfrua horo.

Mardon vespere la "Schola Orpheonica," instituto por popola instruado de la kantarto, donis grandan koncerton al la esperantistoj en la Palaco de Belartoj. La ĉambrego estis tute plena, kaj bonega horo de pli ol ducent voĉoj (plejparte gejunuloj) prezentis popolkantojn de la Kataluna nacio. La "Orpheonica" estas unu el la plej famaj kantoklubo de Hispanujo, kaj portas grandan standardon faritan el rubandoj al ĝi prezentitaj de la diversaj societoj por kiuj ĝi kantis. Al tiu oni formale aldonis verdan rubandon kun enskribo pri la Esperantista Kongreso.

Bicycle Races.

A bicycle race of fifty kilometers for a silver cup took place Friday afternoon for the entertainment of the Esperantists. The bicyclists, paced by motorcycles with wind shields, followed the shady avenues of the Park, which was a perfectly fine place for the enjoyment of such a spectacle.

Special Conventions.

Besides the affairs of general interest, in which all the people of the Congress took part, there were many special conventions for special interests and purposes. Of these the most important was the meeting of the International Scientific Association, a society which has for its purpose the introduction and development of Esperanto among all technical branches of industry and science. Concerning this most important society the secretary read a long and very interesting report, of which we can give here only a general sketch.

The chief aim of the Association is the preparation of technical vocabularies, and though the name indicates that it is purely a scientific affair, in fact it accepts as members all persons interested in technical vocabularies. By the work already done they have a large collection of technical terms sufficiently used to justify their introduction into an official dictionary. The Scientific office, which is located at No. 8, rue Bovy Lysberg, Geneva, Switzerland, does not take upon itself the task of making arbitrary decrees concerning words, but only selects words already in use and leaves to writers and users of Esperanto full liberty to co-operate in the development of the language by the introduction of new technical words.

Professor de Saussure, to whose labors and gifts of money the Scientific Office owes its success up to the present time, was re-elected as secretary for the coming year. The president is Professor Huntington, of Harvard University, and the vice president General Seberty, of Paris, a member of the French Academy.

Konkurso de Biciklistoj.

Kvindek-kilometra konkurso de biciklistoj por arĝenta pokalo okazis vendredon posttagmeze por la amuzado de la esperantistoj. Motorcikloj portantaj ventoŝirmilojn antaŭiris la biciklistojn laŭ la ombraj avenuoj de la Parko, kiu prezentis tute bonan lokon por la ĝuado de tia spektaklo.

Specialaj Kunvenoj.

Krom la aferoj de ĝenerala intereso, en kiuj partoprenis ĉiuj kongresanoj, estis multaj specialaj kunvenoj por apartaj interesoj kaj celoj. El tiuj la plej grava estis la kunveno de la Internacia Scienca Asocio, societo kiu celas la utiligon kaj disvolvigon de Esperanto inter ĉiuj teknikaj fakoj de industrio kaj scienco. Pri tiu gravega societo la sekretario prezentis longan kaj tre interesan raporton, el kiu tie ĉi oni povas reprodukti nur ĝeneralan skizon.

La ĉefa celo de la asocio estas la pretigo de teknikaj vortaroj, kaj kvankam la nomo ŝajnigas, ke ĝi estas pure scienca afero, laŭfakte oni akceptas kiel membrojn ĉiujn interesatojn pri teknikaj vortaroj. Profesoro de Saussure klarigis ke la kuiristo kaj kudristino, ne malpli ol la filozofiisto kaj ĥemiisto, bezonas teknikajn vortarojn. Per la laboro jam farita oni havas grandan kolekton da teknikaj terminoj sufiĉe uzataj por pravigi ilian enkondukon en oficialan vortaron. La Scienca Oficejo, kies loko estas No. 8, rue Bovy-Lysberg, Geneva, Svisujo, ne prenas sur sin la devon fari arbitrajn dekretojn pri vortoj, sed nur elektas vortojn jam uzitajn kaj lasas al verkistoj kaj uzantoj de Esperanto plenan liberecon kunhelpadi en la disvolvigo de la lingvo per la enkonduko de novaj teknikaj vortoj.

Profesoro de Saussure, al kies laboro kaj donacoj de mono la Scienca Oficejo ŝuldas sian ĝisnunan sukceson, estis ree elektita kiel sekretario por la venonta jaro. La prezidanto estas Profesoro Huntington, el Universitato Harvard, Usono, kaj la vicprezidanto Generalo Seberty, el Parizo, membro de la Franca Akademio.

A very important special convention was that of the physicians. During the past year Esperanto has made tremendous progress among physicians of nearly all countries, they have an excellent magazine and a large association. Besides the now well known recognition given to Esperanto by the International Congress of Physicians at Budapest, it was reported that the Fourth Medical Congress of Physicians of Brazil had recommended the use of Esperanto in books and circulars. Following the official use of the language already made by the Brazilian government, this gives a strong attestation of the degree of success attained in Brazil.

There were also announced on the official program special conventions for druggists, lawyers, railroad workers, the Marine League, the Catholic Union, vegetarians, free-thinkers, public officers; and many others occurred which were not on the printed program.

Universal Esperanto Association.

The secretary of this Association read a very long and interesting reports of its activities and plans. Mr. Mudie, its president, and the organizer of the Third Congress, received a great manifestation of good-will from those present. Dr. Zamenhof made a speech in which he warmly praised the work of the U. E. A. This meeting was part of the official program of the Congress Tuesday, and at the close Sro. Edmond Privat made one of the most eloquent addresses of the Congress, adding a few words concerning the International Institute of Esperanto—the name of a school which he is organizing for instruction, examination, etc.

The Congress Play.

Every year the Esperantists in their congress give a theatrical presentation, not only for the entertainment of the congress people, but also to show the non-Esperantists the fact that Esperanto does as well as any other language for the drama. There is no doubt that of the many pleasures of the congresses, the theatrical part is the most appreciated. In Barcelona they presented the drama, "A Mystery of Pain," translated

Tre grava speciala kunveno estis tiu de la kuracistoj. Dum la lasta jaro Esperanto faris grandegan progreson inter kuracistoj de preskaŭ ĉiuj landoj, ili havas bonegan specialan revuon kaj grandan asocion. Krom la jam bone konata rekonon donita al Esperanto de la Internacia Kongreso de Kuracistoj en Budapeŝto, oni raportis ke la Kvara Kongreso de Kuracistoj de Brazilio rekomendas Esperanton por uzado en siaj libroj kaj cirkuleroj. Sekvante la jam oficiala uzo de la lingvo farita de la brazilia registaro, tio donas fortan ateston pri la grado de sukceso atingita en Brazilio.

Estis ankaŭ anoncita sur la oficiala programo specialaj kunvenoj por apotekistoj, juristoj, fervojistoj, la Marista Ligo, la Katolika Unuiĝo, vegetarianoj, liberpensuloj, publikoficistoj; kaj multaj aliaj okazis kiuj ne estis anoncigitaj sur la programo.

Universala Esperantista Asocio.

La sekretario de tiu ĉi Asocio legis tre longan kaj interesan raporton pri ĝiaj agadoj kaj esperoj. Sro. Mudie, la prezidanto, kaj organizinto de la Tria Kongreso, ricevis grandan manifeston de bonvolo de la kongresanoj. Dro. Zamenhof faris paroladon en kiu li varme laŭdis la laborojn de la U. E. A. Tiu ĉi kunveno estis parto de la oficiala programo de la Kongreso mardon matene, kaj je la fino Sro. Edmond Privat faris unu el la plej elokventaj paroladoj de la Kongreso, aldonante kelkajn vortojn pri la Internacia Instituto de Esperanto—nomo de lernejo de li organizata por instruado, ekzamenoj, k. t. p.

La Kongresa Dramo.

Ĉiujare la esperantistoj en sia kongreso faras teatran prezentadon, ne sole por la regalo de la kongresanoj, sed ankaŭ por montri al la neesperantistoj la fakton, ke Esperanto taŭgas kiel iu alia lingvo por la dramo. Sendube estas, ke el la multaj plezuroj de la kongresoj, la teatraĵo estas la plej ŝatata. En Barcelono oni prezentis dramon, "Mistero de Doloro" tradukita el la enlanda lingvo de la provinco Katalunujo, en kiu la urbo sin trovas.

from the local language of the province of Catalonia, in which the city is located. It happened that the author of the drama owns a theater in Barcelona, and he directed the performance.

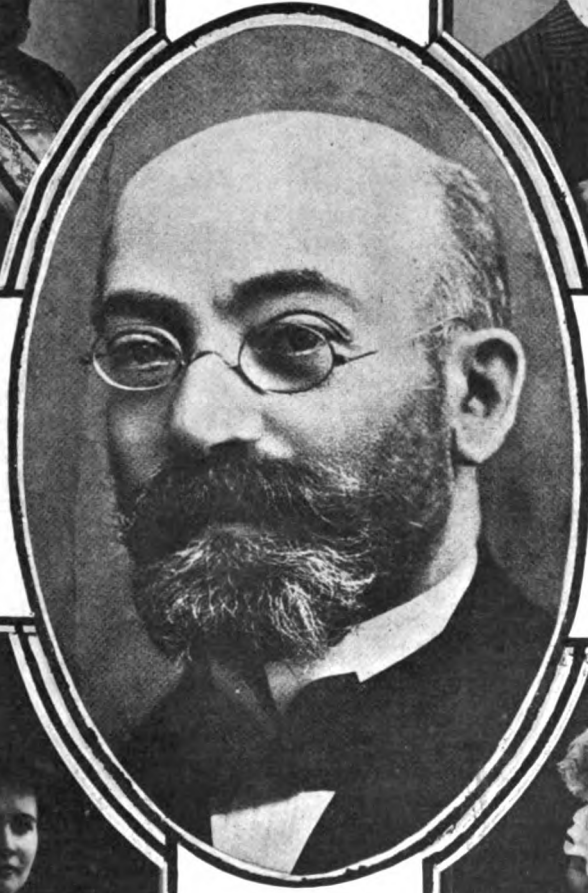
Though in scenes and characters the "Mystery of Pain" is a Catalonian drama it possesses no strong local characteristics and immediately on its translation into Esperanto becomes an international drama, to which only the costumes give local color. An ardent, vivacious widow of middle age has married a man somewhat younger. Almost unconsciously the husband and the young daughter of the wife fall in love with each other. This unconsciousness of the trio, who cannot understand how much the laws of nature surpass the petty regulations of so-called propriety, is not shared by the neighbors, who "talk." The three discover their own sentiments only when the mother busies herself with the marriage of the daughter. There is an unhappy awakening, and the mother, for the happiness of her beloved daughter and husband, kills herself in such a way that it may seem accidental. But from certain circumstances, and possibly a quite natural feeling of self-reproach, the lovers realize that she understood and has died by her own will.

The play was presented by a company of Catalonian professionals, who had learned the language especially for this performance. However, the large audience of expert Esperantists from all countries could hardly have criticised a single detail of the pronunciation. They spoke as lively and feelingly as though they knew no language but Esperanto. The audience wholly forgot the *language* part and followed with breathless interest the unfolding of the *drama*. Every fall of the curtain was the signal for loud applause, and at the end of the last act the enthusiasm became almost frenzy. Again and again they called the performers on the stage, with the author of the play, Senor Adria Gual. Somebody sent a bouquet to one of the actresses, and this was the signal for a floral ovation. All the balconies were richly ornamented with festoons of roses, and

Okazis, ke la aŭtoro de la dramo posedas teatron en Barcelono, kaj direktis la prezentadon.

Kvankam laŭ scenoj kaj personoj "Mistero de Doloro" estas kataluna dramo ĝi ne posedas fortajn lokajn nuancojn kaj tuj je ĝia traduko en Esperanton ĝi fariĝas internacia dramo, al kiu nur kostumoj donas lokan ŝajnon. Unu arda, viveca vidvino de meza aĝo estas edziniĝinta je viro iom pli juna. Preskaŭ nekonscie la edzo kaj la juna filino de la edzino reciproke enamiĝis. Tiu nekonscienco de la trio, kiuj ne povas kompreni kiom la leĝoj de la naturo superas la regulaĵojn de tiel nomata bonvivado, ne ekzistas ĉe la najbaroj, kiuj babilacas. La trio eltrovas siajn proprajn sentojn nur kiam la patrino sin okupas pri la edziniĝo de la filino. Estas malfeliĉa vekiĝo, kaj la patrino, pro la feliĉeco de la amata filino kaj edzo, sin mortigas per tia maniero ke ĝi povu ŝajni akcidento. Sed pro kelkaj cirkonstancoj kaj eble tute natura sento de mem-rip-roĉo la geamantoj scias, ke ŝi komprenis kaj mortis propravole.

La dramo estis prezentita de sep katalunaj geaktoroj, kiuj estis lernintaj la lingvon speciale por tiu prezentado. Tamen, la granda aŭdantaro da spertaj esperantistoj el ĉiuj landoj apenaŭ povus kritiki ian detalon de la prononcado. Ili parolis tiel vigle kaj senteme kvazaŭ ili sciis nenian lingvon krom Esperanto. La aŭdantaro tute forgesis pri *lingvo* kaj sekvis kun streĉita intereso la disvolviĝon de la *dramo*. Ĉiu falo de la kurteno estis signalo por fortega aplaŭdado, kaj je la fino de la lasta akto la entuziasmo fariĝis preskaŭ frenezeco. Ree kaj ree oni alvokis la geaktorojn sur la scenejon, kun la aŭtoro de la dramo. Sro. Adria Gual. Iu sendis bukedon al unu el la aktorinoj, kaj tiu estis signalo por flora ovacio. Ĉiuj balkonoj estis riĉe ornamitaj per festonoj el rozoj, kaj tiujn la aŭdantaro dispecigis kaj ĵetis pluvege sur la scenejon. Dro. Zamenhof,

MADAME ZAMENHOF
SOPHIA ZAMENHOF, DAUGHTER

DR. ZAMENHOF—AND HIS FAMILY

ADAM ZAMENHOF, SON
LYDIA ZAMENHOF, DAUGHTER

these the audience tore to pieces and threw in a perfect torrent upon the stage. Dr. Zamenhof, who with his wife occupied a box at the right of the stage, participated in the ovation until the enthusiasm turned itself to him; and when somebody led to his box Senora Antonia Baro, who had rendered so well the role of "Mario," that lady, quite overcome by the enthusiasm of the audience, embraced him.

Such enthusiasm cannot express itself in applause and shouting, and Esperantists are not accustomed to weeping. So they called on the stage the Baron F. de Menil, author of the Esperanto "battle-hymn," and led by him they sang most heartily "La Espero." We can say with certainty that while there shall remain alive a single person who was present in Teatro Romea, that night will not be forgotten!

Lohengrin Sings in Esperanto.

The *Teatro del Bosque* (Theater-of-the-Grove) is described by its name, but one should see it! It is such a theater as can be possessed only by a large city whose climate permits outdoor life during most of the year. Immense, comfortable, open on all sides to the balmy night air for which the Barcelona people prefer to live by moonlight, or their own excellent electric light, it is a theater wholly charming.

Can you imagine "Lohengrin" in a summer theater in America? Please try again. No? And your implement of imagination would be damaged if you were to think of such a thing in England. All right; let us be virtuously indignant over the bull-fights, but remember that they can get together in Barcelona an audience of two thousand for grand opera—in a summer theater! Several hundred Esperantists attended the presentation of "Lohengrin" Wednesday night, and on account of the surprising cheapness of the tickets occupied front seats. There was a large orchestra, a large chorus, proper costuming and scenery, and on the whole the affair showed how much more intimately the common people are acquainted with opera in Barcelona than in our country.

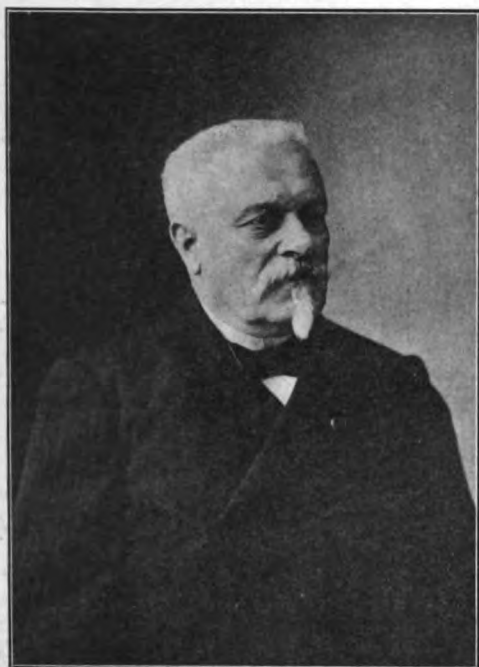
kiu kun sia edzino okupis loĝion dekstre de la scenejo, partoprenis en la ovacio donata al la geaktoroj ĝis la entuziasmo de la esperantistoj sin direktis al li; kaj kiam oni kondukis al lia loĝio Sinon. Antonia Baro, kiu tiel lerte ludis la rolon de "Mario" ŝi, tute kortuŝite de la entuziasmo de la aŭdantaro, impulse lin ĉirkaŭpremis.

Tia entuziasmo ne povas sin esprimi per aplaŭdado kaj krioj, kaj kutime esperantistoj ne ploras. Do oni vokis sur la scenejon la Baronon F. de Menil, aŭtoro de la esperantista "batalhimno," kaj direktata de li kantis korege "La Espero." Oni povas diri kun certeco, ke dum ankoraŭ vivos unu el tiuj ĉeestintoj en Teatro Romea, tiu nokto ne estos forgesita!

Lohengrin Kantas Esperante.

La *Teatro del Bosque* (de la arbareto) estas priskribata de ĝia nomo, sed oni devas vidi ĝin. Ĝi estas tia teatro kian povas havi nur granda urbo kies klimato permesas eksterdoman vivadon dum la plimulto de la jaro. Grandega, komforta, malfermata ĉiuflanke al la dolĉega nokta aero pro kiu la Barcelonanoj preferas vivi per la lunolumo, aŭ sia propra bonega elektra lumo, ĝi estas teatro tute ĉarma.

Cu vi povas imagi "Lohengrin" en somera teatro de Ameriko? Bonvolu provi ree. Ne? Kaj via imagilo difektigis se vi pensus pri tia afero en Anglujo. Nu, bone; ni virtoze indignigu pri la bovobataloj—sed memoru ke oni povas kunigi en Barcelono aŭdantaron da du miloj por serioza opero—en eksterdoma teatro! Kelkcentoj da esperantistoj ĉeestis la prezentadon de "Lohengrin" merkredon nokte, kaj pro la surpriza malkareco de biletoj okupis antaŭajn seĝojn. Oni havis grandan orkestron, grandan horon, taŭgajn kostumojn kaj scenojn, kaj entute la afero montris kiom pli intime la operon konas la popolamaso en Barcelono ol en nia lando.

GENERAL SEBERT, PRESIDENT OF THE PERMANENT CONGRESS COMMITTEE

EDWIN C. REED, DELEGATE OF E. A. N. A. U. S. GOVERNMENT

In the last act Lohengrin sang in Esperanto his story to King Henry and the court of Brabant—the story of his origin and name. The singer pronounced the words excellently, and many who had never before heard the opera understood the whole story—something not easy in any language. The enthusiastic applause necessitated the repetition of the song.

International "Floral Games."

There exists in Catalonia the custom of holding every year a public contest for poets. The themes are always the same: *Love, Faith, Country*. In previous congresses *La Revuo* (an Esperanto magazine) had arranged a literary contest for Esperantists, and for the Barcelona Congress they joined to this the idea of the Catalonians, and accepted the name "Floral Games" (a translation of the Catalonian *Jochs Florals*.) This name comes from the custom of giving flowers as prizes. The author of the prize poem on *Love* has the right to name the queen of the festival, who presides beside the president and distributes the other prizes.

En la lasta akto Lohengrin kantis en Esperanto lian rakonton al Reĝo Henriko kaj korteganoj de Brabant—la rakonton pri lia deveno kaj nomo. La kantisto elparolis la vortojn tute bonege, kaj multaj kiuj neniam antaŭe aŭdis la operon komprenis la tutan rakonton—nefacila afero en iu ajn lingvo. La entuziasmega aplaŭdado necesigis la ripetadon de la kanto.

Internaciaj "Floraj Ludoj."

En Katalunujo ekzistas kutimo havi ĉiujare publikan konkurson inter poetoj. La temoj estas ĉiam samaj: *Amo, Fido, Patrujo*. En antaŭaj kongresoj *La Revuo* estis aranĝinta literaturan konkurson por esperantistoj, kaj por la Barcelona Kongreso oni kunigis kun tio la ideon de la katalunoj, kaj akceptis la nomon "Floraj Ludoj" (traduko de la kataluna *Jochs Florals*.) Tiu nomo devenas de la kutimo doni premiojn en floroj. La verkinto de la premiita poemeto pri *Amo* rajtas nomi la reĝinon de la festo, kiu prezidas apud la prezidanto kaj disdonas la aliajn premiojn. Se

SEA-BATHING AT SITJES

FREDERIKO PUJULA Y. VALLES, PRESIDENT OF THE CONGRESS

A CIRCLE OF REVELLERS ON MOUNT TIBIDABO

GROUP OF SPECTATORS AT THE RIGHT—DR. ZAMEN MADAME

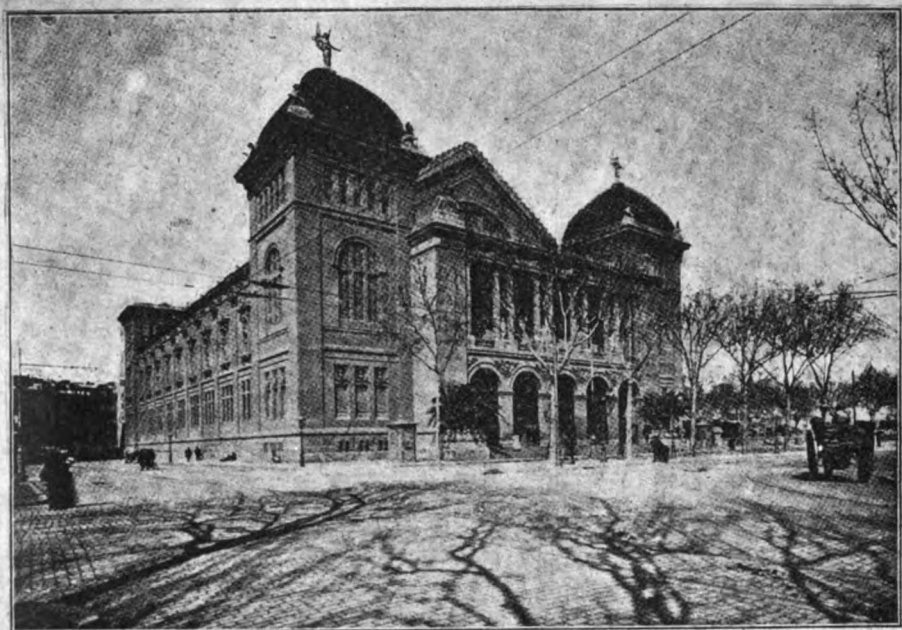
A CORNER OF THE GRAND ON THE FIRST DAY

CAFE ON TIBIDABO

OF THE FOOT-BALL GAME: ON
 MADAME DE PUJULA,
 SAMENHOF
 HALL, PALACE OF FINE ARTS,
 OF THE CONGRESS
 A FEW ESPERANTISTS

THE MEMORIAL TO ARIBAU—WHITE HELMETS SHOW
 MEMBERS OF THE CITY GUARD
 MADAME GERMAINE REBOURS DE PUJULA, HONORARY
 SECRETARY OF THE CONGRESS
 DIVISION OF THE RED CROSS ARMY SERVICE GIVING
 PRACTICE DRILL WITH ESPERANTISTS, USING ONLY
 ESPERANTO FOR COMMUNICATION

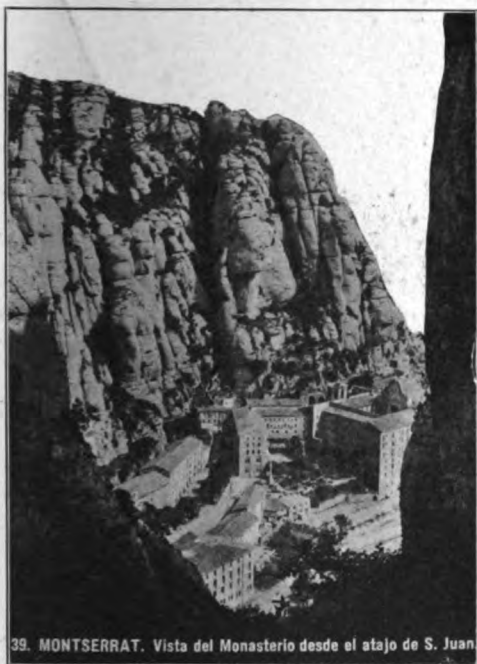
EXTERIOR OF PALACE OF FINE ARTS, WHERE THE PRINCIPAL CONVENTIONS WERE HELD

ALFONSO XIII, KING OF SPAIN, HONORARY PRESIDENT OF THE FIFTH ESPERANTO CONGRESS

VICTORIA EUGENIA OF BATTENBURG, QUEEN OF SPAIN, PATRONESS OF THE ESPERANTO "FLORAL GAMES"

39. MONTSERRAT. Vista del Monasterio desde el atajo de S. Juan

VIEW OF THE MONASTERY ON MONTSERRAT

MADAM MARIE HANKEL, FIRST PRIZE AUTHOR AND QUEEN OF "FLORAJ LUDOJ"

In case a woman writes the prize poem she must herself preside. This occurred in Barcelona, where Madame Marie Hankel, of Dresden, received the prize for a poem entitled *Simbolo de l' Amo*.

The distribution of prizes took place Wednesday afternoon in the Bourse. On the platform sat not only the most prominent Esperantists, but several eminent Catalonian writers and some representatives of the government. Soldiers of the Calvary Guard in pompous uniforms escorted many of the visitors and solemnly decorated the room with their shining presence, while a military band played Catalonian airs and the never-wearisome "La Espero."

Among those who offered premiums for various works were the King and Queen of Spain and eminent officials of the government. In the following list we print, at the beginning of the Esperanto paragraph, the name of the donor, and at the beginning of the English paragraph the name of the winner of the prize.

virino verkas la premiitan poemon, ŝi mem devas prezidi. Tio efektive okazis en Barcelona, kie la premion ricevis Sinjorino Marie Hankel, el Dresden, pro poemo titolita "Simbolo de l' Amo."

La disdonado de la premioj okazis merkredon posttagmeze en la Borso. Sur la estrado sidis ne sole la plej eminentaj esperantistoj, sed kelkaj reprezentantoj de kataluna literaturo kaj de la registaro. Soldatoj de la Rajdista Gvardio en luksegaj uniformoj akompanis multajn el la vizitantoj kaj solene ornamis la ĉambron, dum militista muzikbando ludis katalunajn ariojn kaj la neniam enuigan "Espero."

Inter tiuj, kiuj proponis premiojn por diversaj verkoj estis la gereĝoj de Hispanujo kaj eminentaj membroj de la registaro. En la ĉi-suba listo oni presas, komence de la esperanta paragrafo, la nomon de la donacinto, kaj komence de la angla paragrafo, la nomon de la gajninto.

**MONUMENT TO CHRISTOPHER COLUMBUS—ON
 DISTANT HEIGHTS, FORT MONTJUICH**
"CHURCH OF THE HOLY FAMILY" BARCELONA
THE ARCH OF TRIUMPH
PART OF THE HARBOR, MARINE PALACE,
THE BOURSE, WHERE THE "FLORAJ LUDOJ"
WERE HELD
TYPICAL SECTION OF A BUSY BOULEVARD
PLAZA DE TOROS—ARENA OF THE BULL-
FIGHTS

- Marie Henkel, Dresden, Germany.*—Poem on "Love"—Bouquet of natural flowers.
- Edmond Privat, Geneva, Switzerland.*—Poem on "Humanity"—A flower wrought in silver and gold.
- Clarence Bicknell, Bordigherra, Italy.*—A violet wrought in silver.
- Victor Dufentrel, Philippeville, Algeria.*—Monogram on a Spanish painter—250 pesetas. (A second prize was awarded to Gabriel Chavet, of Paris.)
- Josefo Mario Launau, Lerida, Spain.*—A memorable page from history—Collection of Esperanto works.
- Oscar Van Schoor, Antwerp, Belgium.*—"Is the study and propaganda of an international language necessary?"—100 francs.
- Clement Hill, St. Leonard-on-Sea, England.*—Religious theme—Art object.
- Leon Rosenstock, Cracow, Galicia, Austria.*—Collection of folk-stories—50 pesetas.
- Oscar Van Schoor, Antwerp.*—Usefulness of the Esperanto Congresses for the dissemination of the internal idea of Esperanto—Silver purse.
- Alex Pride, Errol, Scotland.*—Theme selected by writer—Valuable relic from the Cathedral of Barcelona.
- H. Boucon, Annency, France.*—An original monologue —25 francs.
- Mlle. L. Boistel, Levallois-Perret, France.*—Twelve anecdotes and stories, short, graded for practical reading in Esperanto courses—50 pesetas. A second prize by the Esperanto Society of Igualada, won by Sro. Schmid, Bern, Switzerland.
- Mme. Ella Janouškova, Bohemia.*—Novellette concerning national customs—100 pesetas. Second prize, from *Germana Esperantisto*, won by Oscar Van Schoor, Antwerp.
- Clarence Bicknell, Bordigherra, Italy.*—"The Sea"—Art object. Second prize by "Paris-Esperanto," won by Samuel Meyer, La Rochelle, France.
- Esperantista Societo en Vilassar-de-Mar.*—Poezio pri Amo.—Bukedo el naturaj floroj.
- La Revuo.*—Poezio pri Homaro.—Arĝent-orita floro.
- Kongresa Komitato.*—Poezio pri Fido. Arĝenta violo.
- Alfonso XIII Kaj Victoria Eugenia.*—Monografio pri hispana pentristo.—250 Pesetoj.
- Johano de la Cierra, hispana ministro de Enlandaj Aferoj.*—Raporto pri memorinda paĝo de l' historio.—Kolekto da esperantaj verkoj.
- La Barono de Bonet, rektoro de la Barcelona Universitato.*—Ĉu estas necesa la lernado kaj propagando de internacia lingvo?—100 frankoj.
- Dro. Johano B. Benloch, episkopo de Urgell.*—Religia temo.—Arta objekto.
- Sro. T. Rius y Torres, Deputato.*—Arda popolaj rakontoj.—50 Pesetoj.
- Sro Alfonso Sabadell, prezidanto de la Grupo Esperantista "Barcelono."*—Taŭgeco de la esperantistaj kongresoj por la disvastigado de la interna ideo de Esperanto.—Arĝenta poŝmonujo.
- La Barcelona Deputataro.*—Temo lasita al elekto de la konkursanto.—Gravega ekzemplero de la Katedralo de Barcelono.
- Hispana Societo por la Propagando de Esperanto.*—Originala monologo prezentebla.—25 Frankoj.
- Espero Kataluna.*—Dek-du rakontoj, gradigitaj por praktika legado ĉe esperantaj kursoj.—50 Pesetoj.
- La Biblioteko "Joventut."*—Noveleto pri naciaj kutimoj.—100 Pesetoj.
- Bonanova Stelo, esperantista grupo en Bonanova.*—La maro.—Arta objekto.

- Mlle. L. Boistol, Levallois-Perret, France.*—Esperanto as a symbol of peace and love—"The Pharaoh" (Esperanto edition) in binding *de luxe*.
- J. Bulthuis, Gravenhage, Holland.*—Original fable—50 pesetas.
- H. Boucon, Annecy, France.*—Humorous poem on the superiority of Esperanto over opposing languages—A pictured allegory of Esperanto.
- Rudolf Sprotte, Charlotteburg, Germany.*—Verses on mother-love—Art object.
- Miss L. Briggs, Armley, England.*—A story for children—Life subscription to "Tutmonda Espero."
- Sro. Paul de Lengyel, Paris.*—"A commonwealth of mankind"—Full collection of the works of Dr. Zamenhof in binding *de luxe* with autograph dedication. A second prize by Sro. Ramon Tobella, won by Prof. Christaller, Stuttgart.
- Louis Rigoir, Marseilles, France.*—Local legend of four or five pages—Branch of a rose-bush, forged from iron, 18 inches long; beautiful art work, a specialty of Antwerp.
- Fno. Vejmelka, Benešov, Bohemia.*—Short story—25 francs.
- Vincente Inglada, Valencia, Spain.*—Response to "The Preventer of Hesitation," sequel to "The Lady or the Tiger?" published in *La Revuo* for January, 1909—200 francs. Second premium of five dollars by *Verda Stelo*, City of Mexico, won by M. Beau, Roanne, France.
- Carlos Riba Bracens, Barcelona.*—"Let us hoe our own row!"—Books selected by winner, value 25 francs.
- Julio Morato, Mahon, Spain* (second prize).—Monologue—three prizes of books and bound magazines; first prize not awarded; third prize, Jose Santamaria, Bilbao, Spain.
- H. Boucon, Annecy, France.*—Poem on Philately—Stamps to value of 20 francs.
- Clarence Bicknell.*—Poem, "Rising Sun and Green Star"—Piece of Japanese art ware.
- Paco kaj Amo, esperantista grupo en Gracia.*—Esperanto, kiel simbolo de Paco kaj Amo.—"La Faraono" lukse bindita.
- Vika Esperantistaro.*—Originala fablo.—50 Pesetoj.
- Esperanta Fortuno, grupo esperantista.*—Bonhumora poezio pri la pliboneco de Esperanto rilate ĝiaj malamikaj lingvoj.—Arta alegorio de Esperanto.
- La Suno Hispana.*—Versaro pri la patrina amo.—Arta objekto.
- Tutmonda Espero.*—Rakonto por la infanoj.—Ĉiama abono al tiu ĉi revuo.
- Dro. L. L. Zamenhof.*—Regno de homoj.—Plena kolekto de la verkoj de l' Majstro riĉe binditaj kaj kun manuskripta dediĉo.
- Belga Esperantisto.*—Loka regiona legendo (laŭ libera temo) prozaĵo da 4-5 paĝoj.—Branĉo de rozujo el fero forĝita longa je 45 cm. Belega artaĵo, specialaĵo de la urbo Antverpeno.
- Franca Esperantisto.*—Mallonga rakonto.—25 Frankoj (Sm. 10.).
- La Revuo.*—Respondo al "La Malhelpisto de l' Hezito," daŭrigo de "La Virgulino aŭ la Tigro" publikigita en *La Revuo* de Januaro, 1909.—200 frankoj. Dua premio da dek spemiloj proponita de *Verda Stelo*, Urbo Meksiko.
- Lingvo Internacia.*—"Ni fosu nian sulkon!"—Libroj elektotaj de gajninto, valoro de 25 frankoj.
- Pola Esperantista.*—Por la plej bonaj monologoj, tri premioj.
- Tra la Filatelio.*—Poezio pri Filatelio.—Poŝtmarkoj ĝis valoro de 20 frankoj.
- Japana Esperantisto.*—Poezio, "Leviĝanta Suno kaj Verda Stelo."—Belega japana belarta objekto.

Practice Drills of the Red Cross.

The utility of Esperanto as a helper in the labors of the Red Cross on the battlefield is a thing much discussed. Possibly the idea that professional butchers of men should learn a common language by which to make the butchery more agreeable and add to it more politeness is in itself somewhat strange. But there are several strange things connected with militarism in Europe which the American cannot understand, and too careful study lands the student in jail.

Anyhow, a certain Red Cross division of the Spanish Army proved for us that, if soldiers knew Esperanto and should be wounded in battle, Red Cross workers could easily communicate with them by means of Esperanto without even knowing the language. The experiments took place in the Park Wednesday morning, the 8th of September. A number of Esperantists consented to fill the roles of wounded soldiers, on condition that the wounds should be wholly theoretical and that the delicate custom of hacking off limbs should be dropped. To assist the wounded in understanding the character of their wounds without pain they gave to each a little card which fully described the wound and left him dramatically stretched on the comfortable grassy carpet of the Park.

The kind Red Crusader with a little Esperanto book in his hand approaches the wounded man and they hold conversation:

Red Crusader.—Are you wounded?

W.—Nothing important—only a leg lacking.

R. C.—Doesn't that annoy you?

W.—Not a bit. It is a theoretical leg, shot off by a theoretical cannon-ball.

R. C.—Can I do anything for you?

W.—Yes, thank you. Please bring me a picture post-card and a fountain pen. Now hold my head while I write a farewell post-card to my noble mother, telling her that I died bravely fighting and will meet her in Paris Tuesday.

R. C.—I shall mail it at once. My poor boy, can I do anything more?

Eksperimentoj de Ruĝa Kruco.

La utileco de Esperanto kiel helpilo en la laboroj de la Ruĝa Kruco sur batalkam-
oj estas afero multe diskutata. Eble la ideo ke profesiaj buĉistoj de homoj devos lerni komunan lingvon per kiu igi la buĉadon pli agrabla kaj aldoni al ĝi pli-multe da ĝentileco estas per si mem iom stranga. Sed pri la militismo de Eŭropo estas kelkaj strangaj aferoj, kiujn amerikano ne povas kompreni, kaj pri kiuj tro zorga studado portas la studenton en malliberejon.

Tamen, unu Ruĝa-Kruca Divizio de la hispana armeo plene elpruvis por ni ke, se soldatoj sciis Esperanton kaj vundiĝus dum batalo, laborantoj de la Kruco povus facile interrilati kun ili per Esperanto eĉ ne konantaj la lingvon. La eksperimentoj fariĝis en la Parko merkredon matene, la 8an de Septembro. Nombro da esperantistoj konsentis plenumi la rolojn de vunditaj soldatoj, kondiĉe ke la vundoj estu tute teoriaj kaj la dolĉa kutimo forhaki membrojn estu por la tempo forlasata. Por helpi la vunditojn kompreni la karakterojn de siaj vundoj sen doloro, oni donis al ĉiu karteton kiu plene priskribis la vundon kaj lasis lin teatre sternita sur la komforta herba tapiŝo de la Parko.

Venas al la vundito afabla Krucano tenanta libreton esperantan en la mano, kaj ili faras kunparolon.

Ruĝa-Krucano.—Ĉu vi estas vundita?

Vundito.—Ne estas grava afero—man-
kas nur kruro.

R. K.—Ĉu tio ne ĝenas vin?

V.—Tute ne. Ĝi estas teoria kruro, disbatita de teoria kuglego.

B. K.—Ĉu mi povas ion fari por vi?

V.—Jes, dankon. Bonvolu porti al mi ilustritan poŝtkarton kaj fontoplumon. Nun subtenu mian kapon dum mi skribas adiaŭan poŝtkarton al mia nobla patrino, dirantan al ŝi ke mi mortis kuraĝe batalante kaj renkontos ŝin en Parizo mardon.

R. K.—Mi metos ĝin tuj en poŝton. Mia kompatinda knabo, ĉu mi povas fari plu?

W.—Yes. In my vest pocket—is a watermelon. Bear it to my beloved—who is sitting—under that tree—laughing at me. Tell her not to forget—the *Floraj Ludoj*—at three, in the Bourse. Thanks!

R. C.—And now?

W.—Let me die and sneak out of here as quickly as possible, for I have an appointment at the Hotel Inglaterra for eleven o'clock.

Possibly the Red Crusaders will give no thanks for our too serious report of the exhibition in the Park. But to the writer the attempt to connect Esperanto with anything military or related to militarism is as funny (almost) as Napoleon's Tomb.

International Ball.

Friday night occurred the always interesting and picturesque affair of the congress—the international ball. In accordance with the custom of cultured Spaniards, which forbids that anything take place exactly at the hour announced, the ball was delayed from ten until half past eleven. However, the time was not lost, for a large military band played extracts from "Tannhauser" and "Carmen."

Every seat in the hall and galleries of the Palace of Fine Arts was occupied, and hundreds of people stood patiently awaiting for the dancing to begin. Not often in a life-time does one look on such an interesting scene. Collect ethnological specimens from the whole of living Europe, enliven them with the possession of a common language spoken easily and without dialects, unite them by a common purpose for which each one feels the highest enthusiasm, but leave to them all the greatest diversity of culture, customs, manners, features, clothes—and you will have an Esperanto convention. Banish every serious thought, add some gay music, forbid every weighty formality which funeralizes official affairs—and you have an international Esperanto ball!

Now the dancing begins. That first couple—he is a member of the French Academy, and she a Russian student. The second—he is a Hungarian nobleman and she a Swiss institutrice. Here

V.—*Jes.* En mia veŝpoŝo—estas akvomelono. Portu ĝin al mia amatino—kiu sidas—sub tiu arbo—kaj ridegas je mi. Diru al ŝi ke ŝi ne forgesu—la *Florajn Ludojn*—je la tria—en la Borso. Dankon!

R. K.—Kaj nun?

V.—Lasu ke mi mortu kaj forŝtelu kiel eble plej rapide, ĉar mi havas rendezuon ĉe Hotel Inglaterra je la dek unua.

Eble la Ruĝa-Krucanoj ne dankegos nian tro seriozan raporton pri la elmontrado en la Parko. Sed al la rakontanto la provo kunligi Esperanton kun io militista aŭ rilatata al militismo estas tiel humora (preskaŭ) kiel la Tombo de Napoleono.

Internacia Balo.

Vendredon nokte okazis la ĉiam interesa kaj vidinda afero de la kongreso—la internacia balo. Laŭ la kutimo de kulturitaj hispanoj, kiu malpermesas ke io okazu ĝuste je l' anoncita horo, la balo malfruigis de la deka ĝis duono post la dek unua. Tamen, la tempo ne estis perdita, ĉar granda militista muzikbando ludis ĉerpajojn el "Tannhauser" kaj "Carmen."

Ĉiu seĝo en la ĉambrego kaj la galerioj de la Palaco de Belartoj estis okupata, kaj centoj da homo staris paciencie atendantaj la komencon de la dancado. Ne ofte dum la vivo oni vidas tian interesan scenon. Ĉerpu etnologiajn specimenojn el la tuta vivanta Eŭropo, vigligu ilin per la posedo de komuna lingvo parolata senĝene kaj sen dialektoj, kunigu ilin per komuna celo por kiu ĉiu sentas la plej altan entuziasmon, sed lasu al ĉiuj la plej grandan diversecon laŭ kulturo, laŭ moroj, laŭ manieroj, laŭ trajtoj, laŭ vestoj—kaj oni havos esperantistan kunvenon. Forigu ĉiun seriozan penson, aldonu gajan muzikon, malpermesu ĉiun pezan formalajon kiu funebriĝas oficialajn aferojn—kaj oni havos internacian esperantistan balon!

Nun la dancado komencas. Tiu unua paro—li estas membro de la Franca Akademio, kaj ŝi estas rusa studentino. La dua—li estas hungara nobelo kaj ŝi svisa instruistino. Jen estas oficiro de la

is an officer of the Spanish army. Dancing with him is an English authoress of the anti-military movement. Tomorrow six soldiers from his company will execute a friend of hers in Fort Montjuich. But why quarrel? In England too much love for the common people is punished by the press—in Spain by a firing squad!

Here—a Frenchman and his English sweetheart. They became acquainted through Esperanto, and their friends whisper of an early wedding. She of course is studying French, and he English. Ask her, if you dare, whether she prefers to be “cherie,” or “darling,” or “karulino.”

This gentleman is a famous English pacifist; he is dancing with the wife of a German soldier.

A relatively small number are dancing—the great majority prefer simply to look on. Walking about with some difficulty among the onlookers one can see how strangely Esperanto brings together persons of distant lands and of distant opinions and cults. That bronzed man is a missionary from eastern Asia; the one with whom he is speaking is a German physician—an atheist. That respectable American lawyer and capitalist is talking (don't tell it at home!) with a French anarchist. And this interchange of opinions among people of different cults—it is one of the chief benefits of Esperanto, for as our language is itself the common foundation of languages, there exists also a common foundation of customs, religions, politics.

For the amusement of the great crowd there was presented a troupe of Catalonian dancers, who gave popular dances of the different counties of the province. On the program arranged by Senor Rafael Tudoy Duran, manager of the troupe, the dances were named: “Dance of Castanets;” “Counterpass;” “Courtesy Gallop;” “L'Hereu Riera;” “Dance of the Candle.” All were skillfully performed by expert dancers, and constituted a very interesting part of the program. Though many remained for further dancing, the ball officially finished with the new international Esperantist dance, *La Rondo*

hispana armeo. Dancanta kun li estas angla verkistino de la kontraŭ-militisma movado. Morgaŭ ses soldatoj el lia roto mortpafos ŝian amikon en Fortikaĵo Montjuich. Sed kial malpaci? en Anglujo troamon al la popolamaso oni punas per ĵurnaloj—en Hispanujo per roteto da soldatoj!

Jen—franco kaj lia angla amatino. Ili koniĝis per Esperanto, kaj iliaj amikoj babiladas pri baldaŭa edziĝo. Si kompreneble studas la francan lingvon, kaj li la anglan. Demandu ŝin, se vi kuraĝas, ĉu ŝi preferas esti “cherie,” ĉu “darling,” ĉu “karulino”!

Tiu sinjoro estas fama angla pacifisto; li dancas kun edzino de germana soldato.

Rilate malgranda nombro dancas—granda plimulto preferas simple observadi. Promenante iom malfacile inter la observantoj oni povas vidi kiel strange Esperanto konigas homojn el malproksimaj landoj kaj malproksimaj opinioj kaj kultoj. Tiu bronzumita viro estas misiisto el orienta Azio; ĉu kun kiu li interparolas germana kuracisto—ateisto. Tiu respektinda amerikana juristo kaj kapitalisto parolas (ne diru ĝin hejme!) kun franca anarĥiisto. Kaj tiu interŝanĝo de opinioj inter homoj de diversaj kultoj—tio estas unu el la ĉefaj bonoj de Esperanto, ĉar kiel nia lingvo mem estas la fundamento komuna de la lingvo, ekzistas ankaŭ fundamento komuna de la moroj, religioj, politikoj.

Por la amuzado de la granda ĉeestantaro oni prezentis trupon da katalunaj dancantoj, kiuj faris popoldancojn de la diversaj graflandoj de la provinco. Sur la programo aranĝita de Sro. Rafael Tundo y Duran, estro de la trupo, la dancoj nomiĝis: “Danco de Tintiletoj;” “Kontrapaso;” “Galopo de Gentileco;” “L'Hereu Riera;” “Danco de la Kandel.” Ĉiuj estis lerte faritaj de gedancantoj spertaj, kaj faris tre interesan parton de la programo. Kvankam multaj poste restis por plua dancado, la balo oficiale finiĝis per la nova internacia esperantista danco, “La Rondo,” en kiu partoprenis

(The Circle), in which took part those who had previously studied the steps and figures of the dance. The hour was late enough for us Americans, but in Barcelona this morning is last night until four o'clock, and the most important duty of the sun is to watch over the city while it sleeps!

Banquets of the Congress Week.

Wednesday evening the Vagabond Club, an international association of "stunt-performers," held a banquet at which eloquence flowed in a larger (and let us hope more appetizing) stream than the flow of coffee and wine. Friday, in the garden of the Palace of Fine Arts, Sro. Edmond Privat, a young man well known to many Americans from several months of propaganda work done in this country, celebrated with some friends his twentieth birthday. Among those who spoke were Dr. Zamenhof, Professor Cart, Mr. Felix Mochelles and Sro. Hodler.

Saturday night the *Ayuntamiento* (town council) of Barcelona gave a banquet to the Esperantists, at which were present a large number of prominent people of the city—the governor, the captain general, the mayor, foreign consuls, etc. Barcelona is a famous market for champagne, and the specimens absorbed by the guests might have floated a ship of medium size. The alcalde (mayor) Senor Juan Coll y Pujol, gave an address of welcome, to which eminent Esperantists responded. Brilliant uniforms, richly dressed women, food and drink *de luxe* convinced the Esperantists, if any still doubted, that the city of Barcelona had done everything possible to convince them of its respect and good will. An excellent military band rendered music, and after a most pleasant night we separated, thankful that the following day would give opportunity for repose after a lively week.

Excursions.

The little town of Sitjes is located about thirty miles south of Barcelona, on the sea-shore. The road to the place is utterly charming. The railway crawls

tiuj kiuj estis antaŭe elstudintaj la paŝojn kaj turnojn de la danco. Estis sufiĉe malfrua horo por ni amerikanoj, sed en Barcelono hodiaŭ matene estas hieraŭ nokte ĝis la kvara horo, kaj la plej grava devo de la suno estas gardi la urbon dum ĝia dormado.

Festenoj de la Kongresa Semajno.

Merkredon vespere la Vagabonda Klubo, internacia asocio de "ionfaruloj" havis festenon en kiu elokventeco fluis en pli granda (kaj oni esperu pli bongusta) rivereto ol la fluo da kafo kaj vino. Vendredon en la ĝardeno de la Palaco de Belaj Artoj, Sro. Edmond Privat, junulo bone konata al multaj amerikanoj pro sia kelkmonata propagandado ĉe ni, festis kun kelkaj amikoj sian dudekan naskiĝotagon. Inter tiuj kiuj parolis estis Dro. Zamenhof, Profesoro Cart, Sro. Felix Moschelles kaj Sro. Hodler.

Sabaton nokte la Ayuntamiento (deputataro) de Barcelono donis festenon al la Esperantistoj, ĉe kiuj ĉeestis granda nombro da eminentuloj de la urbo—la provincestro, la ĝeneralestro, la urbestro, fremdaj konsuloj, ktp. Barcelono estas fama vendejo por ĉampanvino, kaj la specimenoj ensorbitaj de la gastoj povus flosigi ŝipon de meza grandeco. La urbestro, Senor Juan Coll y Pujol, faris naroladon de bonveno, al kiuj respondis eminentaj esperantistoj. Brilegaj uniformoj, riĉe vestitaj virinoj, luksaj manĝaĵoj kaj trinkaĵoj konvinkis la esperantistoj, se iu ankoraŭ povus dubi, ke la urbo Barcelono faris ĉion eblan por konvinki ilin pri sia respekto kaj bonvolo. Bonega militista bando faris muzikon kaj post plezurega nokto oni disiĝis dankante ke la sekvanta tago donos la eblon ripozi post vivoplena semajno.

Ekskursoj.

La urbeto Sitjes sin trovas proksimume tridek mejlojn sude de Barcelono, ĉe la bordo de la maro. La vojo tien estas tute ĉarma. La fervojo grimpas laŭ la

along the shore as though it feared every minute that it might fall into the water. Mountains of sheer rock, with no vegetation, extend to the waves, and often for lack of room the train leaves the shore and plunges through the mountain in a tunnel. In fact the entire road is only a succession of tunnels, for whose darkness one is richly rewarded by the sudden outburst of a beautiful gulf whose blue-green water is artistically framed in a wall of rocks and mountains.

Sitjes is a very ancient little town with several thousand inhabitants, who evidently do not sigh for wide streets or enough room to turn around. Why put up another wall when one can build his house against his neighbor's? The people of the southern countries are, perhaps, somewhat prodigal of time, but they don't waste it in unnecessary labor.

Leaving the station the gay crowd of Esperantists marched through the narrow streets of Sitjes, reciprocating the open curiosity with which the people, crowding to the doors and windows, regarded them. (Take advice, and don't walk alone in the streets of a Spanish village if you do not wish to be a target for a hundred eyes!) In a few minutes we reached the ocean, and from the quay could see a beautiful view—mountains and sea. Hospitable and proud citizens wished to show us the museum of art treasures and antiques, which was sufficiently interesting, but all returned enchanted to the ocean. Between the town and the ocean is a wide and beautiful avenue of palms, and along this we promenaded in full content, breathing in the sweet air, filled with the perfumes of near-by gardens.

Musicians of the town were already informed of the Esperantists' love for "La Espero" and from many pretty restaurants one heard the inspiring tune. One restaurant provided music and a wide floor for dancing, and those who did not care to dance could indulge in sea-bathing at will, or enjoy the languorous luxury which nature gives to few places as much as to little Sitjes-by-the-Sea. In these various ways the Esperantists, who had left Barcelona at

marbordo kvazaŭ ĝi timus ĉiunmomente enfali en la akvon. Montoj tute rokaj kaj senkreskajaj sin etendas ĝis la ondoj, kaj ofte pro manko de spaco la vagonaro lasas la bordon kaj sin ŝovas tra la monton per tunelo. Laŭfakte la tuta vojo estas nur intersekvado de tuneloj, por kies mallumo oni estas riĉe pagata per la subita ekbrilo de bela golfeto kies bluverda akvo estas arte ĉirkaŭata de muro el rokoj kaj montoj.

Sitjes estas tre antikva urbeto havanta kelkajn milojn da loĝantoj, kiuj evidente ne sopiras al larĝaj stratoj aŭ sufiĉe da spaco por sin turni libere. Kial starigi alian muron kiam oni povas konstrui sian domon kontraŭ la muro de la najbaro? La popoloj de la sudaj landoj estas, eble, iom malŝparemaj je tempo, sed ili ne ofte malŝparas ĝin per nenecesa laboro.

Elirinte el la stacidomo la gaja aro da esperantistoj marŝis laŭ la mallarĝaj stratoj de Sitjes, reciprokante la nekaŝitan scivolon per kiu la urbanoj, amasiĝantaj al pordo kaj fenestroj, rigardis ilin. (Prenu konsilon, kaj ne marŝu sole laŭ strato de hispana vilaĝo se vi ne ŝatas esti celpunkto por cent okuloj.) Post kelkaj minutoj oni atingas la marbordon, kaj de la kajo povas vidi belegan pejzaĝon—montojn kaj la maron. Gastamaj kaj fieraj urbanoj volas montri al ni la muzeon da artaĵoj kaj antikvaĵoj, kiu estas sufiĉe interesa, sed ĉiuj revenas ensorĉitaj al la marbordo. Inter la urbeto kaj la maro estas larĝa kaj belega avenuo de palmoj, kaj laŭ tiu oni promenis kun tuta kontento, enspirante la dolĉan aeron plenan je la parfumoj de apudaj ĝardenoj.

Muzikistoj de la urbo estis jam informitaj pri la esperantista amo por "La Espero" kaj el multaj beletaj restoracioj oni aŭdis la inspiran arion. Unu restoracio provizis muzikon kaj grandan plankon por dancado, kaj kiuj ne volis danci povis laŭvole bani en la maro, aŭ ĝuadi la dolĉan lukson kiun la naturo donas al malmultaj lokoj tiom kiom al malgranda Sitjes-apud-Maró. Tiamaniere la esperantistoj, kiuj forlasis Barcelonon je la tria posttagmeze, pasigis la

three in the afternoon, passed the time until night-fall, and returned at a very late hour to the city of the Congress.

Excursion to Mount Tibidabo.

At three on Thursday there came to the Plaza of Catalonia three immense two-story street cars, gaily ornamented with Esperanto flags. They were quickly filled with Esperantists and started for Mount Tibidabo, which stands just at the outskirts of the city, and whose height (532 meters—app. 1700 feet) affords a fine outlook. At the foot of the mountain is the station of the “funicular”—a railway whose cars are drawn upward by a cable. On account of the great number of Esperantists in addition to the ordinary traffic, they required more than an hour to take the visitors up. One does not readily forget the view from the summit. Below and close at hand lie the suburbs (now part of Barcelona) Bonanova, Gracia and San Gervasio. Farther, the new sections of Barcelona, with wide streets and still wider ramblas, beautified with palms and perfumed with eucalyptus trees. Back of this, the old city, whose narrow and winding streets are wholly lost from view, and there seems only a great array of houses of one height, divided by a few majestic avenues and ornamented by some cathedral spires and the magnificent statue of Columbus.

And beyond the city one sees the sea—the Mediterranean—the Sea-in-the-Middle-of-the-Earth—whose brilliant blue emphasized by the autumn sun extends into invisible distance, and behind a mysterious haze unites with a sky of almost the same color.

At the top of the mountain we find a restaurant, a museum, and—soldiers. Where does one not find soldiers in Spain? We stand and watch a young man who is operating a heliograph. Inside of ten minutes he calls forth flashes from a dozen different points. So the thousands of soldiers which we see in Barcelona are only a part of the army which fills the surrounding country.

According to preference we can remain at the top until night-fall or return

tempon ĝis noktiĝo, kaj revenis je tre malfrua horo al la kongresa urbo.

Ekskurso al Monto Tibidabo.

Jaŭdon je la tria venis al la Placo Kataluna tri grandaj du-etaĝaj tramvagonoj, gaje ornamitaj per esperantaj standardoj. Tuj ili pleniĝis je kongresanoj kaj ekiris al Monto Tibidabo, kiu staras ĝuste ĉe la limo de la urbo, kaj kies alteco (532 metrojn) donas belan vidaĵon. Ĉe la malsupro de la monto sin trovas stacidomo de la “funicular”—fervojo kies vagonoj supreniĝas per ŝnurego. Pro la grandega nombro da esperantistoj aldonita al la ordinara vojaĝantaro, oni bezonis pli ol tuta horo porti supren la vizitantojn. La vidaĵo de la supro oni ne facile forgesos. Malsupre kaj proksime kuŝas la apudurbo (nun partoj de Barcelono) Bonanova, Gracia, San Gervasio. Pli malproksime, la novaj kvartaloj de Barcelono, kun larĝaj stratoj kaj ankoraŭ pli larĝaj *rambloj*, beligitaj per palmoj kaj parfumitaj per eŭkaliptoj. Poste, la malnova urbo, kies stratoj mallarĝaj kaj tordaj tute perdiĝas el la vido, kaj ŝajnas nur granda kolekto da domoj samaltaj, dividita per kelkaj majestaj avenuoj kaj ornamita per la turoj de kelkaj katedraloj kaj la grandioza statuo de Kolombo.

Kaj trans la urbo oni vidas la maron—la Mediterranean—la Maron-en-Mezode-l’ Tero—kies brila bluo fortigita de la aŭtuna suno sin etendas en nevideblan malproksimecon, kaj en mistera nebulo kuniĝas kun la ĉielo preskaŭ tiel same blua.

Ĉe la supro de la monto oni trovas restoracion, muzeon, kaj soldatojn. Kie en Hispanujo oni ne trovas soldatojn? Ni staras kaj observas junan viron kiu funkciigas heliografilon. En la daŭro de dek minutoj li elvokas ekbrilojn el dekdu malsamaj punktoj. Do la miloj da soldatoj kiujn ni vidas en Barcelono estas nur parto de la armeo kiu pleniĝas la ĉirkaŭaĵon.

Laŭvole oni restas ĉe la supro ĝis noktiĝo aŭ revenas al la urbo por ripozo an-

to the city for a rest before the affair of the night, the play "A Mystery of Pain." There are games, eating, drinking, conversation. And what conversation! For half a day Tibidabo is the most "Esperanto" point in the world. One quite forgets that he is in a foreign land and that the people about him, with whom he chatters so fluently and easily, actually belong to many countries and that Esperanto is for them only a "Sunday" language.

Memorial to Aribau.

Wednesday at noon several hundred Esperantists convened in the Park of Barcelona to honor the memory of Aribau, a poet of Catalonia who lived in the seventeenth century, and who understood and endorsed the idea of an international language. The Esperantists paid him formal honors. A peculiar incident is that his monument bears a five-pointed star, which is visible in the photographic engraving on another page.

Formal Closing Session.

The closing session of the Congress took place in the Palace of Fine Arts at four o'clock Saturday. Again, as in all official gatherings, the great hall was completely filled, and intense enthusiasm reigned. The proceedings of the session were, however, entirely formal. Thanks were voted to Spain, to the King, to Barcelona, the Committee of Organization, the City Guards (of whom several had learned Esperanto) and to all whose cooperation had made the week of September 5-11 a wholly memorable period in the Esperanto existence. Again they sang whole-heartedly "La Espero" and lowered the Congress Flag, which now bears the inscriptions: Boulogne-sur-Mer 1905, Geneva 1906, Cambridge 1907, Dresden 1908, Barcelona 1909, and to which in the coming year we shall add:

taŭ la festo de la nokto, la dramo "Mistero de Doloro." Estas ludoj, mangado, trinkado kaj konversacio. Kia konversacio! Por unu duontago Tibidabo estas la plej esperantista punkto en la mondo kaj ni tute forgesas ke ni estas en fremda lando, kaj ke la homoj ĉirkaŭ ni, kun kiuj ni interbabiladas tiel flue kaj facile, vere apartenas al multaj landoj kaj ke Esperanto estas por ili nur festa lingvo.

Rememoro al Aribau.

Merkredo je tagmezo kelkcentoj da esperantistoj kunvenis en la Parko de Barcelono por fari rememoron al Aribau, poeto de Katalunujo kiu vivis en la dek-sepa centjaro kaj kiu komprenis la ideon kaj faris proponon pri internacia lingvo. La esperantistoj faris al li solenan honoron. Eksterordinara afero estas, ke lia monumento portas kvinpintan stelon, kiu estas videbla en la fotogravuraĵo sur alia paĝo.

Solena Malferma Kunsido.

La malferma kunsido de la Kongreso okazis en la Palaco de Belartoj sabaton je la kvara. Ree, kiel dum ĉiuj oficialaj kunvenoj, la ĉambrego estis tute plenigita, kaj entuziasmege regis. La faroj de la kunsido, tamen, estis tute formalaj. Oni voĉdonis dankojn al Hispanujo, la Reĝo, al Barcelono, la Organiza Komitato, la Gvardianoj de la Urbo (el kiuj kelkaj lernis Esperanton), kaj ĉiuj kies kunhelpadon faris el la semajno Septembron 5-11 tute memorindan periodon en la esperantista vivo. Ree oni kantis korege "La Espero" kaj mallevigis la Kongresan Standardon, kiu nun portas la nomojn Boulogne-sur-Mer 1905, Geneva 1906, Cambridge 1907, Dresden 1908, Barcelona 1909, kaj al kiu en la venonta jaro oni aldonos:

WASHINGTON 1910

PAROLADO DE PROF. E. C. REED,
USONA DELEGITO, INVITANTA
LA SESAN KONGRESON

Sinjoro Prezidanto, Sinjorinoj kaj Sinjoroj:

Estas kun emocioj iomete miksitaj ke mi hodiaŭ staras antaŭ vi por transdoni al vi la inviton de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko. Antaŭ du semajnoj mi tute ne konis ĉi tiun belan urbon de Katalunujo, antaŭ unu semajno vi preskaŭ ĉiuj estis al mi nekonatuloj sed hodiaŭ Barcelono estas kvazaŭ mia hejmo, kaj vi estas miaj amikoj.

Amikoj miaj, je la nomo de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko mi oficiale invitas La Sesan al la ĉefurbo la tria aŭ kvara semajno de Aŭgusto, 1910. En Eŭropo vi jam havis kvin internaciajn kongresojn, kaj Ameriko nun petas ke ĝi havu unu. Nepe en Eŭropo la Esperantistaro estas tre multenombra kompare al ni en Ameriko, sed des pli ni bezonas veran internacian kongreson por entuziasmigi la landon.

Washington, la proponata loko de La Sesa, estas la ĉefurbo de Usono, tre bela, tre grava, sed ne tro granda kaj popolita urbo por nia kongreso. En ĉi tiu urbo loĝas nia Prezidanto, en ĝi kunvenas la nacia kongreso, kaj ĝi enhavas la tutan nacian registaron.

Estas facile komprenate ke ni devos havi ĉe La Sesa multe da Eŭropanoj, alie ĝi ne estas internacia. Tial mi povas promesi al vi ke la unua, kaj laŭ mia opinio la plej grava, tasko de la kongresa komitato estos la aranĝado de la vojaĝo al Ameriko, kaj estas tre eble ke por la vojaĝo ni povos aranĝi specialan vaporŝipon, aŭ parton da ŝipo por via veturo.

Tre multe el vi jam promesis al mi persone ke vi certe venos al Washington, kaj mi deziras, se la kosto ŝajnas al vi granda, ke vi memoru ke la kosto de la veturo por Amerikanoj, kiuj loĝas en la okcidenta parto de Usono, estos tiel granda kiel por via vojaĝo de Eŭropo.

Ekzistas unu afero, pri kiu mi tre bedaŭras. Ĉar dum ĉi tiu pasinta semajno en Barcelono mi loĝis kun vi en Esperantujo, pensis, parolis, ludis, la-

boris, manĝis, ja vivis Esperante, kaj nun tute komprenas la ĝojon de tia vivado, mi treege bedaŭras ke mi sendube devos esti laboranta en Washington kiam vi estos gaje veturantaj kune sur la oceano. Mi envidas vin pro la interesa semajno al Ameriko kaj pro la semajno kiam vi reiros.

Esperante ke vi unuanime donos al Usono La Sesan, mi diras al vi ĉiuj "Ĝis la revido ĉe La Sesa en Washington."

AFTER-CONVENTION AT VA-
LENCIA.

It should always be remembered that ten Esperantists able to attend the international congress usually represent a thousand who for various reasons cannot do so. In fact it is a great exaggeration to say that one in a hundred of those who wish to attend the congresses is able to do so. Therefore, the After-Congress of three days at Valencia, was a source of great delight to the Esperantists of that city as well as those from foreign lands who attended it. It began on September 14, at 9 p. m., with a grand reception given the visiting Esperantists by the Valencia Exposition. Addresses of welcome were made by Vincente Inglada, the well known Esperanto writer and president of the Valencia Esperanto Society; by the mayor of the city; and by the president of the Exposition. Dr. Zamenhof responded with a speech on behalf of the visiting Esperantists. Excursions, sight-seeing and special entertainments engaged the time of the Esperantists for three days, at the end of which time excursions were organized for the Balearic Islands, Andalusia and Madrid.

EXCURSION TO MONTSERRAT.

Immediately after the close of the Congress, a large number of Esperantists left for Montserrat, where they spent several days in the picturesque surroundings of one of the highest altitudes in Spain. They lodged in an old monastery which has been converted into a hotel, and reported great pleasure from the excursion.

PAROLADO DE ZAMENHOF

en la kvina kongreso

SPEECH OF ZAMENHOF IN THE FIFTH CONGRESS

Dear Fellow-thinkers and Friends: At the beginning of each inter-congress year, every Esperantist who can foresee for himself a little vacation time and save a little money begins to get ready for the coming Esperanto Congress, for the next great common festival of the Esperantist people. Friends, united by the same idea, the same hopes and aspirations, have, their hearts touched with emotion, said "au revoir," and with joy they await the reunion. Like brothers mutually affectionate, who can only from time to time meet at the home of their parents, so with longing the Esperantists await the moment when they can meet in the center of Esperanto-land, lovingly greet one another, warmly clasp each other's hands and say: "We have lived, we have honestly labored throughout the year, we have guarded honestly the honor of our house, we can with clear conscience participate in the common festival of our family."

But while each one of you prepares for our common festival with a heart wholly joyous, I do the same always with a heart somewhat heavy, for in our congresses fate has given me a role which, though flattering, is at the same time very burdensome. I am compelled to accept honors which do not belong to me. Rightly or wrongly the world sees in me always the natural representative of the Esperantist body, the symbol of esperantism, of Esperantist loyalty and unity; and because people cannot express their sentiments to something abstract, all these expressions of sympathy and enthusiasm for esperantism are directed to my address.

There are, however, persons who do not understand this, or do not wish to understand; they envy the flag for the honors which are paid it. This is the reason why I come always with a heavy heart to our congresses. I should like very, very much to refuse my role which is for me too unpleasant, and stand not before you, but among you; but the thing does not depend on my desire; it depends upon various circumstances before which I must bow if I do not wish to hinder our movement. Therefore, I stand before you today as the symbol of your cause and your unity, as your concrete representative; I accept everything which is destined for you, and I faithfully transfer everything to you, the Esperantist people.

In this my role of your representative I call your attention, first of all, to the great honor which his majesty, Alfonso XIII, the king of Spain, has done in so kindly accepting the honorary presidency of our Congress. Long live the king, Alfonso XIII!

Karaj samideanoj kaj amikoj! Ĉiufoje kiam komenciĝas nova interkongresa jaro, ĉiu Esperantisto, kiu antaŭvidas por si iom da libera tempo kaj povas ŝpari iom da mono, komencas prepariĝadi al la estonta kongreso esperantista, al la plej proksima granda komuna festo de la popolo esperantista. Amikoj, kiujn ligas la sama ideo, la samaj aspiroj kaj esperoj, korduŝite diris al si reciproke "ĝis la revido," kaj kun ĝojo ili atendas tiur revidon. Kiel reciproke sin amantaj gefratoj, kiuj nur de tempo al tempo povas kuniĝi en la domo de siaj gepatroj, tiel la esperantistoj sopire atendas tiun momenton, kiam ili povos renkontiĝi en la centro de Esperantujo, ame saluti sin reciproke, varme premi al si la manojn kaj diri al si: "Ni vivas, ni honeste laboris en la daŭro de la jaro, ni gardis honeste la honoron de nia domo, ni povas kun pura konscienco partopreni en la komuna festo de nia familio."

Sed dum ĉiu el vi prepariĝis al nia komuna festo kun koro tute ĝoja, mi faras tion saman ĉiam kun koro iom peza ĉar en niaj kongresoj la sorto donis al mi rolon kvankam tre flatan, tamen samtempe ankaŭ tre ŝargan. Mi estas devigata akceptadi honorojn, kiuj apartenas ne al mi. Prave aŭ malprave la mondo vidas en mi ĉiam la naturan reprezentanton de la anaro esperantista, la simbolo de la esperantismo, de la esperantista lojaleco kaj unueco; kaj ĉar la homoj ne povas esprimi siajn sentojn al io abstrakta, tial ĉiuj esprimoj de simpatio kaj entuziasmo por la esperantismo direktiĝas sub mia adreso.

Ekzistas tamen personoj, kiuj tion ĉi ne komprenas, aŭ ne volas kompreni; ili envidias la flagon pro la honoroj, kiuj estas farataj al ĝi. Jen estas la kaŭzo pro kiu mi ĉiam kun peza koro veturas al niaj kongresoj. Forte, tre forte mi dezirus forrifuzi mian por mi tro turmentan rolon, kaj stari ne antaŭ vi, sed inter vi; sed la afero ne dependas de mia volo, ĝi dependas de diversaj cirkonstancoj antaŭ kiuj mi devas min klini, se mi ne volas malutili al nia movado. Tial ankaŭ hodiaŭ mi staras antaŭ vi kiel simbolo de via afero kaj de via unueco, kiel via konkreta reprezentanto; mi akceptas ĉion, kio estas destinata por vi, kaj mi ĉion fidele transdonas al vi, popolo esperantista.

En ĉi tiu mia rolo de via reprezentanto mi antaŭ ĉio atentigas vin pri la granda honoro, kiun faris al ni lia reĝa moŝto la reĝo Alfonso XIII, afable akceptinte la honoran prezidantecon de nia kongreso. Mi esprimas en via nomo nian plej respektan dankon al lia reĝa moŝto. La reĝo Alfonso XIII longe vivu!

I call your attention to the great sympathy for our cause which has been shown by the rulers of the country in which we now are; not only have all the ministers taken upon themselves the patronage of our Congress, but the government of the country in its own name and by its ambassadors officially invited the governments of other countries to send delegates to our Congress. For this great and very important service I express in your name warmest thanks to the government of Spain.

You realize how energetically and carefully the local organization committee has labored for the beautiful and fruitful preparation of our present Congress. You know that they did not lose courage even in the face of the unhappy events here, which made us all think that a congress in Barcelona was a thing absolutely impossible. What the committee has done you have already seen, and the rest we shall see during the Congress and in the time to follow. To this committee which has worked so well, and especially to its esteemed president, I express in the name of us all our most hearty thanks.

You have seen what extraordinary honor and cordial welcome the city of Barcelona has prepared for us; you know that only special and unforeseen circumstances hindered the city from showing with unlimited enthusiasm and to the full extent its great esteem, its most lively sympathy with you, Esperantist people, in your struggle and labor, in your aim and hopes. In your name I express to the city your most profound and sincere thanks.

In previous congresses I have had something to say to you, and therefore at the opening I spoke somewhat at length; today I have nothing important to say, therefore I speak briefly. You know what our purpose is; you know the only way in which we can accomplish that purpose; let us therefore go forward diligently and harmoniously.

If we ask ourselves what we have accomplished in the year just finished, we can reply that we have lived in health, we have grown, we have gained strength in every way. What great significance lies in this can be understood only by those who comprehend the whole gravity and difficulty of our cause, and who are themselves working for it. As in past years, so in the year just ended many of you have labored for our common cause with great fervor and self-sacrifice, and to them the Esperantists express their hearty thanks. But during the Congress we will not simply tell each other about labors privately accomplished; we must complete also some common tasks, which require mutual counsel and agreement.

We begin in an auspicious hour our congress labors and festivities; to the first let us strive to give the greatest success; from the second let us draw courage and strength for the labors of the coming year.

Mi atentigas vin pri la granda simpatio, kiun montris al nia afero la registoj de ĉi tiu lando, en kiu ni nun troviĝas; ne sole ĉiuj ministroj prenis sur sin la patronecon de nia kongreso, sed la registaro de la lando en sia propra nomo per siaj ambasadoroj oficiale invitis la registarojn de aliaj landoj, ke ili sendu delegitojn al nia kongreso. Por ĉi tiu granda kaj tre grava servo mi esprimas en via nomo plej varman dankon al la registaro de la hispana regno.

Vi scias, kiel energie kaj zorge la loka organiza komitato laboris por belega kaj plej fruktoporta preparado de nia nuna kongreso. Vi scias ke ili ne perdis la kuraĝon eĉ malgraŭ la malfeliĉaj Barcelonaj okazintaĵoj, kiuj ĉiujn el ni devigis pensi, ke la kongreso en Barcelona estas io absolute nefarebla. De tio, kion la komitato faris, vi jam vidis, la ceteran parton vi vidas dum la kongreso mem kaj en la postkongresaj tagoj. Al ĉi tiu multe laborinta komitato, kaj principe al ĝia kara prezidanto, mi esprimas en la nomo de ni ĉiuj nian plej koran dankon.

Vi vidis, kian eksterordinare honoran kaj simpatiplenan akcepton preparis por ni la urbo Barcelona; vi scias ke nur apartaj neantaŭviditaj cirkonstancoj malhelpis la urbon montri kun plena entuziasmo kaj en sia plena amplekso sian grandan estimon, sian plej vivan simpatian al vi, popolo esperantista, al via penado kaj laborado, al via celo kaj esperoj. En via nomo mi esprimas al la urbo vian plej profundan kaj sinceran dankon.

En la ĝisnunaj kongresoj mi havis ion por diri al vi, tial ĉe la malfermo de la kongreso mi parolis longe; hodiaŭ mi havas nenion gravan por diri, tial mi parolas mallonge. Vi scias, kia estas nia celo; vi scias, kia estas la sola vojo, per kiu ni povas atingi tiun celon; ni marŝu do antaŭen diligente kaj harmonie.

Se ni demandas nin, kion ni faris en la ĵus finiĝinta interkongresa jaro, ni povas respondi: ni sane vivis, ni kreskis, ni fortiĝis en ĉiuj rilatoj. Kian grandan signifon tio havas, tion povas kompreni nur tiuj, kiuj komprenas la tutan gravecon kaj malfacilecon de nia afero kaj kiuj mem laboris por ĝi. Kiel en la jaroj pasintaj, tiel ankaŭ en la jaro ĵus finiĝinta multaj el vi laboris por nia komuna afero kun granda fervoro kaj sindoneco, al ili la esperantistaro esprimas sian koran dankon. Sed dum la kongreso ni ne sole rakontos al ni reciproke pri la laboroj faritaj private, ni devos plenumi ankaŭ kelkajn laborojn komunajn, kiuj postulas komunan interkonsiliĝon kaj interkonsenton.

Ni komencas en feliĉa horo niajn kongresajn laborojn kaj festojn; al la unuaj ni penu doni la plej bonan sukceson; el la duaj ni ĉerpu kuraĝon kaj forton por la laboroj de nia jaro venonta.

OFFICIAL PART

ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

Central Office: Chamber of Commerce,

Washington, D. C.

Membership.

The annual membership fee in the Esperanto Association of North America, including membership in your district organization if one exists, is fifty cents a year. For local clubs and groups the fee is one dollar for a charter, and a per-capita fee of fifty cents for each member. Full particulars for the organization of local or district organizations will be furnished upon request to the Secretary at the Chamber of Commerce, Washington, D. C.

Sustaining Members pay, in addition to the annual fee of fifty cents, the sum of ten dollars for the fiscal year, or they may pay the sum of one dollar each month for twelve consecutive months. To these members a special Sustaining Membership Certificate is issued. Because of the great expense under which the Association will be this year on account of the Congress, it is especially requested that each one who can possibly spare the sum of one dollar a month, will become a Sustaining Member.

Life Members pay the sum of one hundred dollars, which is invested under the direction of the executive committee, and only the interest used for the general treasury.

Examinations.

The Esperanto Association of North America issues two grades of diplomas for proficiency in the language, and full information regarding fees, necessary preparation, courses of study, etc., will be given upon receipt of stamp by the Secretary.

Omissions.

Since every inch of space is needed for the reports of the Barcelona Congress, all lists of members, those passing examinations, etc., have been omitted from the number, and will be given in full in the December issue.

Changes of Address.

Address of Edwin C. Reed, Secretary-Treasurer, changed to Chamber of Commerce, Washington, D. C.

Address of Ivy Kellerman, A. M., Ph. D., Chief Examiner, changed to The Lamont, Washington, D. C.

Address of Henry D. King, Councilor for New York, changed to 167 Clinton avenue, Brooklyn, N. Y.

THE SIXTH CONGRESS.

The Sixth International Esperanto Congress has been voted to the Esperanto Association of North America, and will meet in Washington next August. For the purpose of more easily handling this affair, which will be the principal work of the association during the year, the office of the Secretary has been removed

to Washington, D. C., and will be located in the Chamber of Commerce. The prospects for the Sixth Congress are extremely good. It will take place in the most beautiful and interesting city in the United States, a city whose residents are citizens of every state, whose newspapers are read all over the land, a city in which nothing can occur without being noted throughout the world. The local support promised includes the leading business men and many government officials, and the full success of the congress will mean the practical establishment of Esperanto. Concerning the energy, ability, and standing of those who will compose the local committee, the Esperantists may feel assured. But the Esperantists of United States and Canada must realize that no local committee can do it all. Each Esperantist must feel that this is his personal affair. Not only must he send to the Secretary any suggestions he may have to offer (without expecting a personal reply to each), but he must realize that no work of this size can be accomplished without a large amount of money. The Esperanto Association of North America must be placed upon a sound financial basis, and each person, who is interested in Esperanto and the success of this Sixth Congress, is earnestly requested to become a Sustaining Member, whether or not he could afford to do so under ordinary circumstances. The fee for this is, in addition to the regular membership fee of fifty cents, ten dollars for the year, or an agreement to pay the sum of one dollar each month for twelve months. To each this is not a large sum, but in the aggregate it will accomplish results. For the honor of America and American Esperantists, consider this a personal appeal to you.

DELEGATE'S REPORT.

To the Officers and Members of the Esperanto Association of North America: As your official representative at the Fifth International Esperanto Congress held in Barcelona, Spain, September 5-11, 1909, I have the honor to submit the following report:

Arriving in Paris August 28, I called at the Centra Oficejo and also called upon General Sebert, president of the Konstanta Komitato de la Kongresoj. The following day I met with General Sebert, Rector Boirac, Prof. Bourlet and Mr. Gabriel Chavet, secretary of the Centra Oficejo. To them I explained the votes taken by the Esperanto Association of North America relative to international organization, our dissatisfaction with the method in which the present Lingva Komitato had been chosen, and our desire to have the Sixth International

Esperanto Congress in the city of Washington.

I was most cordially and courteously received, and as neither American member of the Konstanta Komitato would be in attendance, it was voted that I should act on this committee during the congress. This action was a great aid in the work you had given me to do, since all matters for the congress are first presented to this committee, and its recommendations naturally have great weight.

Monday, August 30, I had another conference with General Sebert, and on Tuesday evening left Paris for Barcelona. On the way most of the committee met us, and at Lyons we were joined by Dr. and Mrs. Zamenhof, with whom I had the pleasure of traveling in the same compartment to Barcelona.

During the trip informal committee meetings were held, and before our arrival in Barcelona, it had been decided by the majority present that a plan for an international representative body should be drawn up and presented by the Konstanta Komitato to the Congress.

Several meetings of the committee were held in Barcelona during the three days preceding the Congress as well as during the congress week. The first plan drawn up proposed a representative body, elected proportionately by national organizations according to membership and financial support of the international treasury. To this body were to be given all legislative powers of the congress. This met with considerable opposition in a conference of national delegates the committee had called together, was somewhat modified and presented to the congress. While the opposition here was not great, nor from delegates of importance, yet it was the sense of the congress that any act of this sort should be a unanimous one if possible, since the congress had no real authority to enforce a majority vote. The one point upon which all were agreed was that the international committees need financial support, which should be furnished by the Esperantists at large instead of by a few individuals, and that such financing should be in charge of a body of duly elected representatives. Along this line a compromise was effected and the following proposal was presented and unanimously passed:

La Kvina Kongreso de Esperanto esprimas la deziron ke la diverslandaj societoj por la propagando de Esperanto kreu, per propono balotado, Internacian Konsilantaron, por zorgi pri la financaj rimedoj de niaj oficialaj Institucioj (Lingva Komitato kaj Konstanta Komitato de la Kongreso).

En tiun Konsilantaron, oni elektos unu anon por mil anoj de propagandaj societoj.

When one considers that during five congresses the principle has been that the Congress was not composed of authorized representatives and that its actions could only be recommendations, which later must be accepted by the Esperanto societies, it will be seen that a new principle has been established for the conduct of affairs. This Council representing proportionately the Esperanto organizations of the world, called together for

the purpose of raising and directing the expenditure of finances, cannot help but become the legislative body. While no action was, or could very well be, taken at Barcelona relative to the method of electing the members of the Lingva Komitato, our representatives next year in this Council can well take the ground that our association requests a voice in the matter of electing the institutions we are asked to support.

The first day of the Barcelona Congress, September 5, in accordance with custom, caucuses of each nation were held. At the American Caucus Mr. W. M. Ampt of Cincinnati, Ohio, was elected chairman. It was announced that, according to the action of the Konstanta Komitato de la Kongreso, the United States would be allowed to name, in addition to the official delegate, a vice-president of the Congress and an alternate delegate. Mr. Herbert Harris of Portland, Maine, was nominated by our caucus for this vice-presidency, and Mr. Arthur Baker of Chicago was named as my alternate. These were confirmed by the Congress.

In the opening session I presented to the Congress the greeting of the United States Government (whose representatives Mr. Harris and I were), and of the Esperanto Association of North America. After the greetings were presented by the delegates from thirty-three nations, special courtesy was shown this association by the Congress in calling upon our alternate delegate, Mr. Baker, who made a brief but extremely effective speech.

On Saturday in the closing session, in behalf of the Esperanto Association of North America and the Washington, D. C., Chamber of Commerce, I invited the Sixth International Esperanto Congress to convene in Washington during either the third or fourth week of August, 1910. This invitation was accepted by unanimous vote. It was also voted to accept the invitation to hold the Seventh Congress in 1911 in Antwerp, Belgium.

From the Tuesday preceding the Congress until the Tuesday after the Congress, I had the pleasure of being associated with Dr. Zamenhof during a good portion of each day, and at the last informal conference I had with him, I asked if he would not send a personal message to the Americans. In response he wrote upon his personal card the following:

"Al la Amerikaj Esperantistoj, mi sendas koran saluton per ilia reprezentanto Sro. Reed, kun kiu mi havis la ŝojon konatiĝi dum la Barcelona Kongreso. Mi esperas ke post unu jaro mi havos la plezuron konatiĝi kun ĉiuj miaj Amerikaj amikoj en ilia propra lando okaze de la Sesra Kongreso.—L. L. Zamenhof."

In addition to Dr. Zamenhof, I was given personal assurances from most of the Esperanto leaders of Europe that they will attend the Sixth in Washington, and will be ready at any time during the year to cooperate in any way possible with our Congress Committee.

Respectfully submitted,

EDWIN C. REED.

CLASSIFIED ADVERTISING

Rate per line.....10 cents
Minimum charge.....20 cents

Prezo po linio.....Sd. 20
Minimuma sumo.....Sd. 40

FAKO DE KORESPONDADO

KLARIGO KAJ REGULOJ: La signo **P** montras, ke oni volas nur poŝtkartojn vidaĵajn; la signo **L**, nur leterojn. Sen signo, aŭ leterojn. Tiam da amerikanoj volas fremdajn korespondantojn, ke ni enpresas senpage adresojn de eksterlanduloj. Kiam vi skribas dudek personojn, ne esperu pli ol dek kvin respondojn, ĉar eĉ esperantistoj estas nur homoj.

FOREIGN—EKSTERLANDA

ALGIERS.

Grupo esperantista volas korespondi per ilustritajn poŝtkartojn kun nefrancaj esperantistoj. Adresu Gaston Fresch, sekretario Grupo Esperantista, Philippeville, Algiers.

AUSTRIA.

P Egon Esterak, M. Ostrau, Moravio, Austria.
Josef Polaczek, Prag VIII, Primatorenstrasse 601, Austria.

Sro. K. Ratzka, Ostrawitz, Moravia, Austria.
Sro. Karel Kotek, Tylava ul, Kromeriz, Moravia, Austria, volas interŝanĝi poŝtkartojn kaj poŝtmarkojn.

Sro. Jan Korinek, Oplocany u Tovacova, Moravia, Austria, deziras interŝanĝi sekajn kreskaĵojn kaj insekton aŭ korespondi pri tiuj objektoj. Okaze angle, france kaj germane.

Sro. Vlach, Hruska u Kojetius, Moravia, Austria.

BELGIUM.

Volas korespondi per poŝtkartaj vidaĵoj kaj poŝtmarkoj, kaj ĉiam respondos, Viktor Moreau, studento, Stationstrato 147, Berchem-Antwerp, Belgium.
Maris Roe, Krugerplaco 23, Antwerp, Belgium.

BOHEMIA

Fao. Boska Keyslarova, Cerveny Kostelec, Strato Svatojuka

P Sr. Josef Supich, Cerveny Kostelec, naproti kosteln.
Fao. Marie Prochazkova, Raffice, 40, Smrice, Cechy.

V. Stary, Nova Ves, Popavice, Benešov, Praha.
Benrich Seidlich, stacidomkasisto, Leipa.

Josef Polaczek, Primatorenstr. 601, Prag VIII.
J. Vomačka, Nekvacova 1175, Zambek.

Anton Pelc, Nadrovzi 539, Zambek.
P Fao. Libuse Samkova, Praha, Karlin.

Josef Jaroslav, Vys Myto, Bohemujo.
Lad. Skorepa, Praha Zizkov, nerudova ul 33, Bohemujo.

Por poŝtmarkoj sendos koloritajn kartojn Sro. Jaromir Štrivaneč, Jičín, Bohemia.

Erico Kneif, Hradec Kralove.
Joa. Kodl, Dejvina a Pizen.

O. de Ployer, Praha Zizkov, Prokova strato 150.
Vav. Koval, Praha Zizkov, Riegrova ul c 38.

Bohumil Pels, Ĉe Karas, Aldrichova 264, Praha-Nusle.
Eob. Y. Broundl, Praha I 1040.

Zdešil Divis, Liskova tr 195, Pisek.
Bedrich Pollak, Vys Myto.

Bed. Saška, Lazne Zelernice.
O. Sklenečka, Praha II 345.

Josef Šmula, Ĉeske Budejovice, Prazska silnice 23.
P Sro. Bedrich Douša, Trebenice apud Locasice, (Mezomostas), Bohemia.

BRAZIL.

Amel Lobo, R. Sacramento, 24, Rio de Janeiro.

BULGARIA

R. Kral, str. Ekzarch Joseph 26, Sophia.

Volas korespondi kun ĉiulandaj lertaj terkulturistoj kaj fruktokulturistoj; ankaŭ ŝatus ricevi Esp. Jurnalajn kaj gazetojn de ĉiulandanoj; ĉiam respondos. Zahary Iliev, Soldato, 4a regimento, 4a roto, Plevno, Bulgario.

Sro. R. Kral, str. Ekzarch Joseph 26, Sophia, Bulgaria.
P Iva Nenkov, Sv. goraska 2290, Tirnova, Bulgaria.

CHILE

Prof. Louis E. Sepulveda Cuadra, Casilla 1679, Santiago

DNMARK

Sro. N. Moesgaard, 19 Kirkestrade, Koge.

FRANCE

P Sro. Daniel Moreau, Faufourg d' Orleans, Romorantin

P Sro. Joseph Prevost, Rue des Gueniaux, Romorantin

P Sro. Octave Goujon, Rue Nationale, Romorantin

P Sro. Secret, Rue de l' Ecu, Romorantin

P Sro. Lucien Dambroise, Grande Rue, Romorantin

P Sro. Fauchon, Grande Rue, Romorantin

P Sino. Sidonie Lecomte, Rue St. Martin Romorantin

P Fno. Climentine Loyuete, Rue Port auc Dames, Romorantin

P Fno. Durand, Grande Rue, Romorantin

P Fno. Gagneron, Grande Rue, Romorantin

Volas interŝanĝi poŝtmarkojn kaj korespondi per ilustritaj (Or), France, akceptas korespondantojn por ĝelernantoj; al via bona ĵurnalo.—Jose Lopez Beraza, Bilbao, almenaŭ mi ricevis centon de malsamaj adresoj kiuj volas interŝanĝi poŝtmarkojn kaj korespondi per ilustritaj poŝtkartoj R. Champenois, Villeneuve (Aube) Francujo.

GERMANY

P Arturo Leicht, Plauen, Vogti, Carolastr. 35

P Sro. H. Wuttke, Pionierstr 21, Magdeburg, Germany, deziras korespondi per ilustritaj poŝtkartoj kaj interŝanĝi usitajn poŝtmarkojn.

HUNGARY

Sro. Nagy Josef, studento de medicina, Budapest VI, Hegedius Laudor u. 17, III, deziras interŝanĝi poŝtkartojn ilustritajn kaj poŝtmarkojn.

MEXICO

Sro. Francisco Herrera Zambrano, Banco National de Mexico, Leon, Gto., Mexico.

Sro. Wencelas Rodriguez, L. y Co. 19, Vera Cruz, Mexico

ROUMANIA

P Sro. S. Miluta, presisto, Str., Colonel Ghica No. 49, Bukaresto.

P Sro. D. Trestioreanu, Str. Viitor No. 91, Bukaresto.

P Isidor Steinfeld, Sto. Faurari, 27, Bukaresto.

RUSSIA

A. Sudakevici, Moskvo, Povarskaja, Borysoglebskij per domo N. 14, loĝ. 15.

Volas korespondi kun esperantistoj pri fando de "Tutmonda Kristana Studenta Ligo" Ivan Ivanoviĉ Aleksejev, Semskaĵa Bolnica, Bogorodsk, Moskvo gub., Russia.

Eĝeni Vojnovski, Censtohor, Piotrkovska Gubernio, Polujo, Rusujo.

Sro. B. Samsonov, M. Kozihinskij 4, Moscow, Russia, deziras interŝanĝi poŝtkartojn kaj markojn.

SERVIA

P Isailo Venadoviĉ, 9 Zeleni venac, Belgrade, Servia, interŝanĝas kartojn nacikostumajn.

Siniša Budjevac, Brankova 19, Belgrade.

SPAIN

K. hard Sauren, (akvarelpentristo), Heros 6, Bilbao.

P Jose Lopez, Ybarro Hermanos, Bilbao

Sains Ignacio Argueso, San Ignacio 5, Sestao, Vizcaya.

Juan Ginesta, Strato Paradia, 13, (E. K.) Barcelona.

Miguel Guitart, Calle S. Pedro del Taulat, No. 67 (bis), l' o, 2^a, Barcelona.

P Fino. Domingo Cabornero, Ascao-22-tienda, Bilbao, Spain.

SWEDEN

H. Haroldson, 14 Badstrugatan So., Stockholm.

Ragnar Olsson, Braunkurkogatan 56, Stockholm.

SUDA LERNEJO DE ESPERANTO, ANGLA LINGVO.

PENTRARTO, Muziko kaj la Dramo. Loĝadon laŭvole, aŭ instruadon sen loĝado. Instruadon ankaŭ per korespondado. Sioŝilo por esperanta prononcado kaj konversacio, dek centoj. Evitu la nordan vintron en bela Savannah. Sin turni al estrino, Sino. E. Esther Owen, 328 Barnard St., Savannah, Georgia, U. S. A.

THIS HANDSOME ESPERANTO CALENDAR will be ready by January 1st. It is 9x13 inches in size, with a pad 3x5. The pad contains DAILY leaves, with the usual calendar information plus short mottoes, proverbs,

verses, etc. We will import only as many as are ordered at once. Price, postpaid, 50c each. Order from AMERICAN ESPERANTO COMPANY, 700-114 East Fortieth St., Chicago.

THE ASSOCIATION.

During the past year many people confused the Esperanto Association of North American and the American Esperantist Company. Since both were located then in the same city this was of little consequence, but now that the Association is in Washington and the Company in Chicago, those who desire the earliest response to their letters and orders should carefully distinguish between these. The first is an association of the Esperantists of United States and Canada, who are banded together for the purpose of promoting the cause of the International Language, and is not in any wise a commercial organization. All are earnestly requested to join, thus helping the general cause with their fees and with the prestige given by a larger membership roll. The second is a commercial firm, handling Esperanto supplies and publishing the *Amerika Esperantisto* in which by mutual consent a few pages are given the Association for the official news and in which will be published all details and latest news during the year of the preparations for the Sixth International Esperanto Congress.

THE FIRST PRINTING OFFICE in the U. S. to be equipped for Esperanto printing solicits work in either English or Esperanto. Anything from a card to a dictionary will receive prompt and careful attention. Estimates cheerfully furnished and advice if required. All work under the direct supervision of an expert Esperantist. (A. E. A. 187). Send 2c stamp for leaflet *Cu Esperanto Vivos?* giving specimen of work and further details. Ernest F. Dow, West Newton Station, Boston, Mass.

SPEAK ANOTHER LANGUAGE

ENGLISH · GERMAN · FRENCH
ITALIAN · SPANISH

CORTINAPHONE

"The Original Phonographic Method"

Awarded Medals—Chicago 1893, Buffalo 1901
"Most sensible plan to acquire languages." Clear-
est and most progressive method ever published."

Such is the testimony of thousands who have used the Cortinaphone Method of Language study. It enables anyone to learn any language in the easiest, simplest, most natural way. No costly native teacher, no loss of time from regular work, no drudgery.

The Cortinaphone Method makes language study a pleasure and at the same time gives you a practical speaking knowledge. You learn to speak and understand a foreign tongue as you learned your own language, by listening to it. It is the

IDEAL HOMESTUDY METHOD

Always ready when you have a few moments to spare. It is endorsed by the ablest teachers and philologists of the world.

Records Furnished in Any Language
Largest collection of language master records in all tongues. Our free booklet tells all about the Cortinaphone Method; also our easy payment plan. Write for it today.

CORTINA ACADEMY OF LANGUAGE.
217 Cortina Bldg.
44 W. 34th St.,
New York.

CORTINAPHONE

THE AMERICAN SCHOOL OF ESPERANTO

32-36 CHAMBER OF COMMERCE
WASHINGTON, D. C.

FIRST AND BEST CORRESPONDENCE SCHOOL OF THE
INTERNATIONAL LANGUAGE.

Our Complete Course is arranged, not merely to explain the grammar, but to give a *genuine command* of the language. In addition to the most complete treatment of inflection, word-formation and syntax, the Complete Course includes,

A course of reading in Esperanto

A course of translation from Esperanto into English

A course of translation from English into Esperanto
and

A course in which the student is given abundant practice in writing original Esperanto, through exercises on grammatical points, letter-writing and original essays.

All instruction is given by expert Esperantists, who are experienced teachers of languages; each student receives personal instruction, progressing as rapidly as he is able properly to prepare and send in the recitation papers, which are corrected and returned at once, together with needed explanations and additional exercises.

Our regular tuition for this Complete Course, including instruction and books, is twenty-five dollars in advance.

To a limited number, using the coupon below, and enrolling during the next thirty days, the tuition will be reduced to twenty dollars, not less than five dollars with coupon and balance at the rate of not less than five dollars a month. If the enrollment is too heavy, the right is reserved of cancelling this offer and returning any tuition paid.

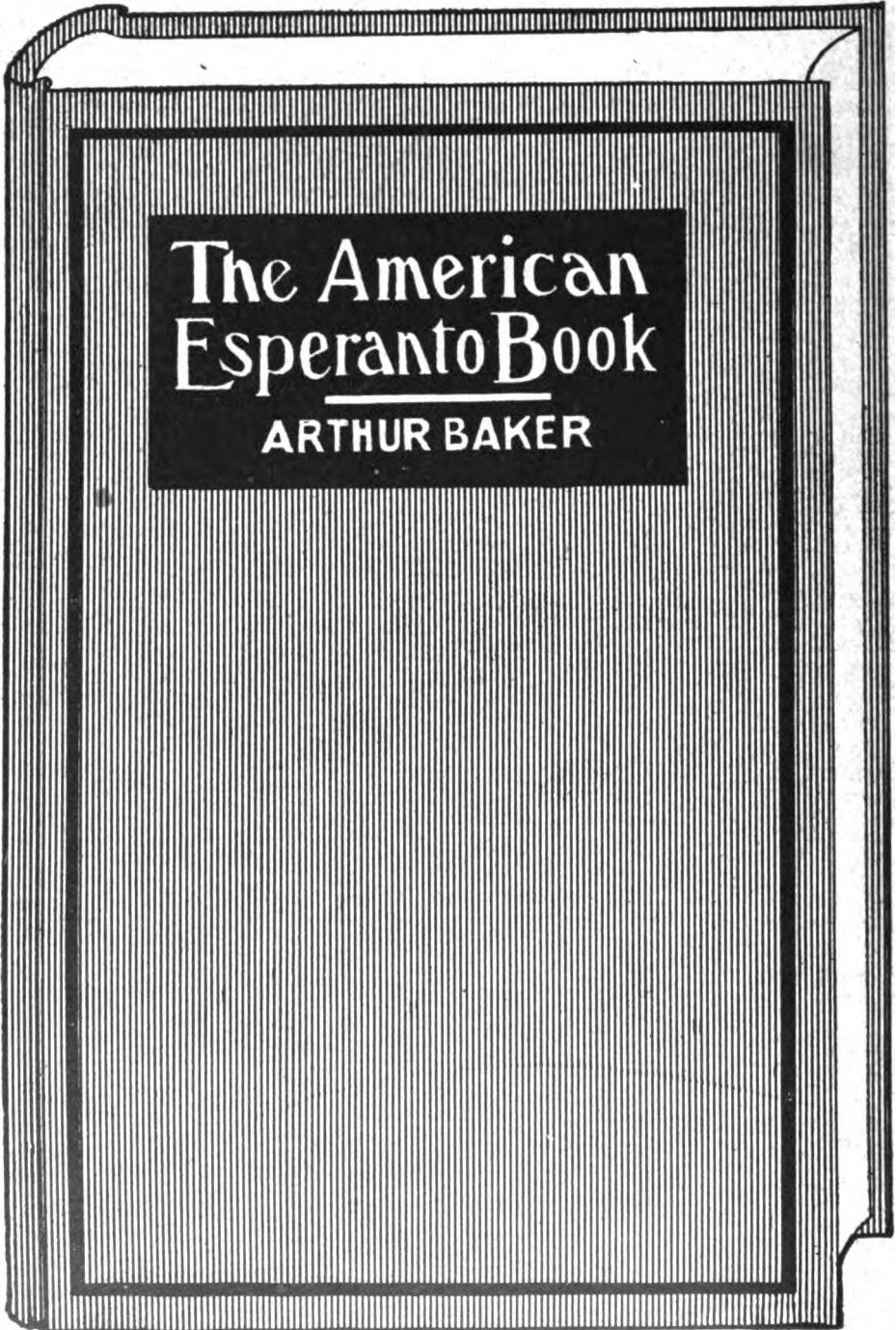
To Ivy Kellerman, A. M., Ph. D.,
Secretary, American School of Esperanto,
32-36 Chamber of Commerce, Washington, D. C.

Please enroll me for the Complete Course in Esperanto in accordance with the conditions of the limited offer. I enclose herewith the sum of dollars, and promise to pay dollars on the day of each month until the special price of twenty dollars is paid.

Name.....

Address.....

Date.....

The American
Esperanto Book
ARTHUR BAKER

"The very best manual yet produced."—*The British Esperantist*